

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger

Tuborg Havnevej 14

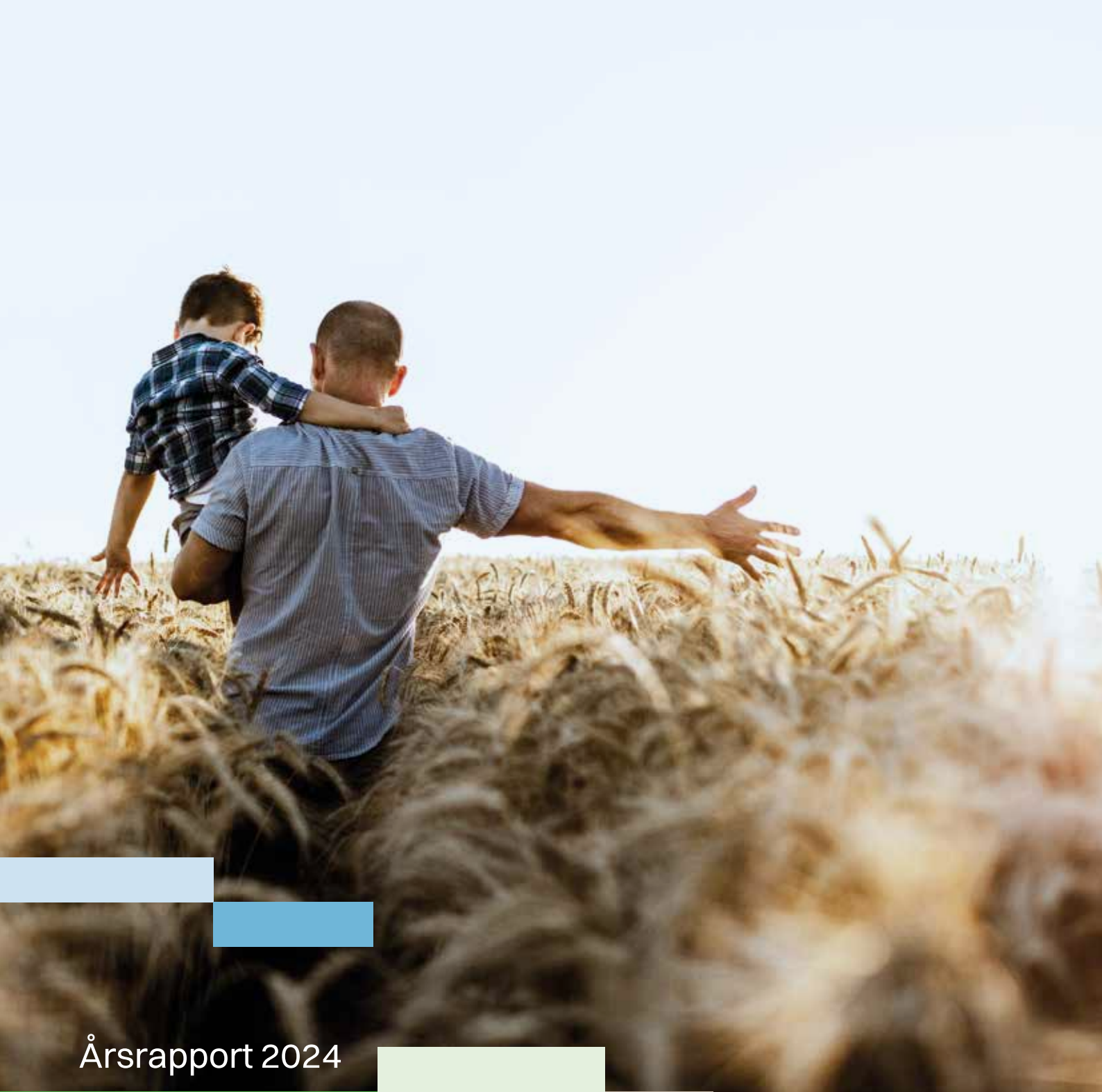
2900 Hellerup

Cvr.nr. 30 18 60 28

Årsrapport 1. januar – 31. december 2024

Godkendt på selskabets generalforsamling den 28. april 2025

Dirigent: Tina Øster Larsen; Advokat, advokatfirmaet Bech-Bruun

Årsrapport 2024

pensionskassen

Jordbrugsakademikere
& Dyr læger

DESIGN
Zoulmade.com

TRYK
Bohemian ApS

Indhold

Forord	5
Ledelsesberetning	
Fem års hoved- og nøgletal	8
Medlemmer og produkter	9
Regnskab	10
Kapitalforhold og solvens	15
Forventninger til 2025	18
Øvrige forhold	18
Oplysninger om pensionskassen	19
Samfundsansvar	24
Koncern- og pensionskasseregnskab	
Resultat- og totalindkomstopgørelse	43
Balance	44
Egenkapitalopgørelse	45
Noter til regnskabet	46
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	70
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	71
Nøgletalsdefinitioner	75

“PJD opnåede i 2024 et afkast på 10,2 pct. for medlemmer i markedsrente op til og med 52 år i moderat risiko, mens et 60-årigt medlem fik 7,1 pct. i afkast”

Ansvarlighed og afkast præger vores dagsorden

Medlemmerne forventer i dag ikke alene gode afkast på opsparingerne, men også at de er opnået ansvarligt. 2024 blev på den måde sådan set et fint år. Afkastet på pensionsopsparingen havde et udmærket niveau, selvom vi godt kunne have ønsket os mere, når vi sammenligner os med branchen generelt, mens klimaaftrykket fra vores samlede portefølje til gengæld faldt betragteligt og er blandt branchens absolut laveste.

For medlemmer i gennemsnitsrente blev afkastet i 2024 på 6,1 pct., og kontorenten bliver nu løftet fra 4,0 pct. i 2024 til 6,9 pct. i 2025. Medlemmer, der sparer op i markedsrente, realiserede i 2024 et afkast på 10,2 pct. for medlemmer op til og med 52 år i moderat risiko, mens et 60-årigt medlem fik 7,1 pct. i afkast.

Det samlede afkast på tværs af alle investeringer landede i 2024 på 1.086 mio. kr. svarende til 6,8 pct., mens omkostninger til administration og investering blev fastholdt på et lavt niveau.

Pension blev flittigt diskuteret i 2024, hvor bl.a. pensionsalder og politisk motiverede ønsker til investeringer i bl.a. forsvar og klimasikring var i søgelyset. Det er godt, der er interesse om pensionsformuen. Men det er også med at holde hovedet koldt og konstant påtænke, at det er medlemmernes opsparinger – ikke et finanspolitisk råderum – vi har ansvar for. Det er også Finanstilsynets tilgang. Efter den ordinære inspektion har bestyrelsen nu fået løst påbuddene om fx bedre risiko- og produktstyring og afventer kun en sidste formel bekræftelse fra Finanstilsynet.

Medlemsundersøgelsen af vores indsats for samfundsansvar viser, at vi er fint i tråd med medlemmernes ønsker. For at sikre ansvarlig adfærd er PJD aktive i dialogerne med de virksomheder verden over, vi investerer i – uanset om det gælder biodiversitet, arbejdsretigheder, klima, lobbyisme eller konkrete investeringer i den grønne omstilling.

Selvom PJD er fortalere for at sidde med ved bordet og gøre sin aktionærindflydelse gældende gennem afstemninger og dialog, så er der også en grænse. I løbet af året ekskluderede vi derfor yderligere otte fossile selskaber, da dialogen om nødvendige klimamål ikke førte til de ønskede resultater.

I 2024 nedsatte PJD CO₂-aftrykket med 20 pct. Siden 2020 har vi dermed reduceret klimaaftrykket fra vores investeringer med 55 pct. frem mod vores mål om netto nuludledning i 2050.

Johannes Elbæk

Formand for bestyrelsen

Ledelsesber

etning

Fem års hoved- og nøgletal	8
Medlemmer og produkter	9
Regnskab	10
Kapitalforhold og solvens	15
Forventninger til 2025	18
Øvrige forhold	18
Oplysninger om pensionskassen	19
Samfundsansvar	24

Fem års hoved- og nøgletal

Fem års hovedtal og nøgletal ¹

Mio. kr.

	2024	2023	2022	2021	2020
Hovedtal					
Medlemsbidrag	490	486	474	461	435
<i>Pensionsydelse, resultatopgørelse</i>	-552	-482	-459	-319	-284
<i>Pensionsydelse, egenkapitalen</i>	-46	-51	-66	-104	-86
Pensionsydelse, i alt	-598	-533	-526	-423	-369
Investeringsafkast	1.086	1.294	-1.278	1.634	347
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-6	-6	-6	-6	-5
Pensionsteknisk resultat	-6	35	-89	0	25
Resultat af syge- og ulykkesforsikring	0	-1	0	2	-1
Årets resultat	92	196	-307	319	94
Pensionshensættelser, i alt	14.113	13.369	12.463	12.584	10.818
Overskudskapital	869	846	802	880	812
Egenkapital	2.387	2.342	2.195	3.283	3.705
Aktiver, i alt	19.370	17.213	16.780	17.589	15.867
Aktiver, i alt koncern	19.370	17.213	16.780	17.589	15.869
Afkastnøgletal					
Afkastprocent relateret til gennemsnitsrenteprodukter	6,0%	8,0%	-8,3%	10,4%	2,3%
Afkastprocent relateret til markedsrenteprodukter	7,7%	9,3%	-5,3%	19,2%	-
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,50	4,50	4,75	4,50	-
Omkostningsnøgletal					
Omkostningsprocent af pensionshensættelser	0,04%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%
Omkostninger i kr. pr. medlem	522	498	526	546	480
Forrentningsnøgletal					
Egenkapitalforrentning efter skat	3,9%	8,6%	-11,2%	8,5%	2,5%
Forrentning af overskudskapital	5,6%	7,5%	-8,3%	9,7%	2,8%
Konsolideringsnøgletal					
Solvensdækning ²	366%	401%	399%	320%	275%
Syge- og ulykkesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent	108,7%	111,8%	118,5%	94,3%	129,5%
Bruttoomkostningsprocent	4,9%	5,0%	5,5%	5,6%	5,5%
Combined ratio	113,5%	116,8%	124,0%	100,0%	135,0%
Operating ratio ³	103,7%	103,8%	145,9%	79,9%	128,9%

Der henvises til nøgletalsdefinitioner side 75.

¹ Hoved- og nøgletallene for 2023 og 2022 er påvirket af ændring i regnskabspraksis, jf. note 1 til regnskabet.

Hoved- og nøgletal for 2020-2021 er ikke ændret, da dette ikke har været praktisk muligt.

² Opgørelsesmetoden for hensættelser til solvensformål er ændret fra og med 2022.

³ Beregningsmetoden for Operating ratio (SUL) er opdateret, så den tager højde for investeringsafkastet.

Medlemmer og produkter

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger (PJD) er medlemsejet

Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger (PJD) er en medlemsejet pensionskasse, som blev oprettet i 1983.

11.438
medlemmer
i PJD

PJD har 11.438 medlemmer pr. 31. december 2024. Størstedelen af medlemmerne har en jordbrugs-, veterinær- eller levnedsmiddelfaglig uddannelse, men pensionskassen optager også ansatte i virksomheder eller foreninger med tilknytning til faget.

For at opnå omkostningssynergier og adgang til kompetencer inden for fx investeringsforvaltning er PJD en del af Sampension-fællesskabet, der udover PJD også omfatter Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen Arkitekter & Designere (PAD) og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører (ISP). Virksomhederne i Sampension-fællesskabet har outsourcet væsentlige dele af driften til Sampension Administrationsselskab A/S.

PJD's produkter

PJD tilbyder pensionsordninger, der både indeholder opsparing og forsikringer ved tab af erhvervsevne, dødsfald samt visse kritiske sygdomme.

3 i 1 Livspension er et markedsrenteprodukt og det produkt, som PJD tilbyder nye medlemmer. Produktet er et livscyklusprodukt, hvilket betyder, at opsparingen investeres under hensyntagen til det enkelte medlems alder, så investeringsrisikoen gradvist aftrappes i takt med, at medlemmet nærmer sig pensionsalderen. Herudover har det enkelte medlem mulighed for at vælge mellem tre investeringsprofiler – hhv. høj, moderat og lav – afhængig af medlemmets egne præferencer og risikovillighed. 3 i 1 Livspension er et ugaranteret markedsrenteprodukt, hvor medlemmerne hver måned får tilskrevet det faktisk opnåede afkast.

Fra 1. januar 2024 indførte PJD en ny udjævningsmekanisme for 3 i 1 Livspension produktet, der skal begrænse udsvingene i pensionisternes månedlige udbetalinger, fx hvis der har været negative afkast. I praksis fungerer udjævningen ved, at der er fastsat grænser for, hvor meget pensionisternes månedlige udbetalinger kan ændre sig fra år til år.

PJD giver endvidere mulighed for at vælge markedsrenteproduktet Linkpension, hvor det enkelte medlem selv har ansvaret for, hvordan opsparingen investeres og fordeles mellem flere puljer og fonde.

PJD har ligeledes gennemsnitsrenteprodukter, som forsat udgør en væsentlig del af PJD's samlede pensionsmæssige hensættelser. Disse produkter omfatter ordninger med betingede garantier og med garanterede ydelser. Produkterne, som er lukket for nytegning, forrentes med en depotrente, som udjævner det faktisk opnåede investeringsafkast over tid.

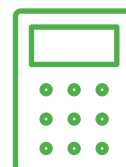
Regnskab

Årets resultat

Det samlede resultat i 2024 blev et overskud på 92 mio. kr. mod et overskud på 196 mio. kr. i 2023, og resultatet blev dermed fortsat positivt som forventet. Det lavere resultat skyldes primært et lavere investeringsafkast for egenkapitalen, samt et lavere pensionsteknisk resultat.

Årets resultat		
Mio. kr.	2024	2023
Pensionsteknisk resultat	-6	35
Pensionsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring	0	-1
Egenkapitalens investeringsafkast	136	169
Resultat før skat	131	204
Pensionsafkastskat for egenkapitalen	-39	-7
Årets resultat	92	196

Overskud på
92 mio. kr.

Bestyrelsen foreslår, at årets resultat henlægges til "Overført resultat" under egenkapitalen.

I 2024 er egenkapitalen øget med 46 mio. kr., så den ultimo 2024 udgør 2.387 mio. kr. Ændringen i egenkapital vedrører årets resultat og udbetaling af 46 mio. kr. i tillægspensioner.

Indbetalinger og udbetalinger

Medlemsbidrag steg i 2024 med 0,7 % til 490 mio. kr. mod 486 mio. kr. i 2023.

De udbetalte ydelser steg i 2024 med 12,3 % og udgjorde 598 mio. kr., hvoraf den del af tillægspensionerne, der finansieres af egenkapitalen, faldt med 9,3 % og udgjorde 46 mio. kr. Det skyldes, at en større andel af tillægspensionerne kan finansieres af årets bonus, og at en mindre andel derfor skal finansieres af egenkapitalen.

Medlemsbidrag og udbetalte ydelser			
Mio. kr.	2024	2023	Ændring i %
Medlemsbidrag, i alt	490	486	0,7
Udbetalte ydelser, ekskl. udlodning fra egenkapitalen	-552	-482	14,6
Udlodning fra egenkapitalen	-46	-51	-9,3
Udbetalte ydelser	-598	-533	12,3

Stigning i medlems-
bidrag på 0,7 %

Antal medlemmer udgjorde 11.438 ultimo 2024 mod 11.391 ved udgangen af 2023. Stigningen udgjorde 0,4 %.

Antal medlemmer			
	31.12.2024	31.12.2023	Ændring i %
Erhvervsaktive, der betaler bidrag	5.682	5.708	-0,5
Fripolicer mv.	2.971	2.993	-0,7
Pensionister	2.785	2.690	3,5
Medlemmer, i alt	11.438	11.391	0,4

Pensionsmæssige hensættelser

De pensionsmæssige hensættelser blev i 2024 forøget med 744 mio. kr. og udgjorde 14,1 mia. kr. ved udgangen af 2024.

Pensionsmæssige hensættelser			
Mio. kr.	31.12.2024	31.12.2023	Ændring i %
Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter	7.347	7.067	4,0
Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter	6.762	6.298	7,4
Erstatningshensættelser	4	4	1,2
Pensionsmæssige hensættelser, i alt	14.113	13.369	5,6

Hensættelserne vedr. markedsrenteprodukterne blev forøget med 464 mio. kr. i 2024, hvilket både skyldes et positivt investeringsafkast, og at medlemsbidragene oversteg pensionsydelse. Ved udgangen af 2024 udgjorde markedsrenteprodukterne 48 % af de samlede forsikringsmæssige hensættelser mod 47 % ved udgangen af 2023. For gennemsnitsrenteprodukterne steg hensættelserne med 280 mio. kr. og udgjorde i alt 7,3 mia. kr. ved udgangen af 2024, hvoraf 6,9 mia. kr. vedrørte bestanden med betingede garantier.

Ved udgangen af 2024 har pensionskassen ingen bestande, der er omfattet af kursværn.

Omkostninger

PJD har gennem en årrække arbejdet målrettet på at fastholde et omkostningsniveau, som er blandt de laveste i branchen. Jo lavere omkostninger, desto større del af indbetalinger og afkast vil gå til at styrke medlemmernes opsparing.

I 2024 udgjorde administrationsomkostningerne 6,0 mio. kr., hvilket er 5 % højere end i 2023, primært fordi der i 2024 blev afholdt omkostninger til eksterne konsulenter.

Administrationsomkostningerne pr. forsikret udgjorde 522 kr. i 2024 mod 498 kr. i 2023, mens administrationsomkostningerne i procent af hensættelserne faldt fra 0,05 % i 2023 til 0,04 % i 2024.

For et 40-55-årigt medlem med opsparing i 3 i 1 Livspension, moderat risiko og en opsparing på 1 mio. kr. udgjorde de årlige omkostninger i procent (ÅOP) 1,0 % i 2024.

ÅOP indeholder både administrations- og investeringsomkostninger og opgøres i henhold til omkostningshenstillingen, der er fastlagt af brancheorganisationen Forsikring & Pension, herunder standardberegningssatser for visse investeringsaktiver. Derfor afspejler ÅOP ikke nødvendigvis det reelle niveau for faktiske investeringsomkostninger i PJD.

For det enkelte medlem kan ÅOP bl.a. afhænge af medlemmets alder, pensionsopsparings størrelse, risikoprofil m.v. Alt andet lige vil ÅOP fx være højere for yngre medlemmer end for ældre medlemmer med 3 i 1 Livspension. Det skyldes, at aktivsammensætningen for yngre medlemmer i større grad består af aktieinvesteringer, hvor både det forventede afkast og investeringsomkostningerne er højere end for fx obligationsinvesteringer, som udgør en større andel af aktivsammensætningen for medlemmer, der nærmer sig pensionsalderen.

Administrations-
omkostninger
pr. forsikret 522 kr.

Investeringer og afkast

Ved indgangen til 2024 stod inflationsbekæmpelse stadig øverst på den økonomiske dagsorden. Centralbankernes styringsrenter var blevet hævet dramatisk i løbet af 2022-2023, og selvom inflationen toppede i 2023, var der ved indgangen til 2024 stadig usikkerhed om, hvor meget og hvor hurtigt inflationen ville falde. Den europæiske centralbank (ECB) besluttede i juni måned at påbegynde nedsættelsen af styringsrenten og sænkede i løbet af efteråret styringsrenten fra 4 % til 3 %. Det skete på baggrund af faldende, men dog stadig høj inflation i eurozonen. Den amerikanske centralbank fulgte trop i september måned og sænkede styringsrenten fra 5,25 % til 4,25 % i løbet af efteråret.

Hvor væksten i eurozonen generelt har skuffet, har USA modsat overrasket med pæn vækst og lav arbejdsløshed i 2024. Udviklingen på såvel obligations- som aktiemarkederne i de to regioner har derfor divergeret en del. Den amerikanske 10-årige rente steg 1 % point i løbet af 2024, mens den i eurozonen faldt marginalt. Tilsvarende forskel gjorde sig gældende på aktiemarkedet, hvor europæiske aktier steg ca. 10 %, mens amerikanske aktier imponerede med en stigning på 25 %. Det flotte afkast på det amerikanske aktiemarked kan i stort omfang tilskrives de syv store tech-selskaber, kendt som "The Magnificent Seven", men også en generel øget tro på amerikansk vækst. Forskelle i vækst- og inflationsbilledet i Europa og USA gjorde desuden, at den amerikanske dollar blev styrket med 6 % overfor euroen.

Som et af de eneste aktiemarkeder globalt faldt det danske aktiemarked i 2024. Efter at have toppet i forsommeren faldt de danske aktier næsten 25 % i løbet af 2. halvår og sluttede året med et fald på ca. 5 %.

Faldet i de europæiske styringsrenter bevirkede, at det danske ejendomsmarked blev stabiliseret i slutningen af 2024. Afkastkravet steg godt nok over året, men de løbende driftsindtægter sikrede et mindre, men dog positivt resultat for 2024. Modsat oplevede ejendomsfundsinvesteringer endnu et vanskeligt år. Det var gældende for de europæiske og amerikanske fonde, og afkastbidraget herfra bidrog til et samlet negativt afkast for ejendomme på ca. 7 %.

Infrastrukturinvesteringerne fortsatte de positive takter fra 2023, og gav i 2024 et samlet afkast på ca. 5 %. Især de direkte investeringer relateret til vedvarende energi bidrog til det positive resultat.

Årets samlede afkast blev en indtægt på 1.086 mio. kr. svarende til 6,8 %

Det samlede afkast i PJD for 2024 var på 1.086 mio. kr. før pensionsafkastskat mod et positivt afkast på 1.294 mio. kr. i 2023. I 2024 blev PJD's samlede afkast 6,8 % mod 8,6 % i 2023.

Resultat af investeringer fordelt på miljøer		
Mio. kr.	2024	2023
3 i 1 Livspension	481	529
Unit Link	1	0
Gennemsnitsrente	419	533
Egenkapital	136	169
Overskudskapital	49	62
Samlet resultat	1.086	1.294

Samlet resultat af investeringer på 1.086 mio. kr.

Fordeling af nettoinvesteringer

Ca. 30 % af nettoinvesteringsaktiverne var placeret i børsnoterede aktier, mens ca. 22 % var placeret i obligationer med mindre kreditrisici (fx danske stats- og realkreditobligationer) og en lille tredjedel var placeret i øvrige aktiver, hvis fordeling på forskellige aktivklasser fremgår af figuren. De sidste godt 17 % var placeret i obligationer m.v. med kreditrisici.

Nettoinvesteringer pr. 31.12.2024

31.12.2024

Fordeling af nettoinvesteringer i %

Børsnoterede aktier	29,6%
Obligationer mv. inkl. renteafdækning	22,5%
Obligationer mv. med kreditrisici	16,8%
Øvrige aktiver	31,1%
I alt	100,0%

Fordeling af øvrige aktiver i %

Ejendomme	38,9%
Infrastruktur	16,1%
Global macro hedgefonde	6,0%
Private equity	23,3%
Råvarer og skov	15,7%
I alt	100,0%

Investeringsstrategi i PJD

PJD's investeringsstrategi sigter mod at levere det højeste, langsigtede afkast på ansvarlig vis og inden for de givne risikorammer. Markedsrente- og gennemsnitsrentemiljøet deltager i al væsentlighed i de samme investeringer blot med forskellig vægt og volumen. Produktet 3 i 1 Livspension har forholdsmæssigt en større andel af risikofyldte aktiver end gennemsnitsrentemiljøet.

Investeringsstrategien var i 2024 i al væsentlighed uændret i forhold til 2023. For så vidt angår PJD's investeringer inden for unoterede aktier, ejendomme og infrastruktur fortsætter udviklingen af porteføljen, og specielt den igangværende transition fra fossile til vedvarende energikilder, og den heraf følgende elektrificering af energisektoren har været et investeringstema i 2024.

Positive afkast i alle årgangspuljer i 3 i 1 Livspension

I 2024 leverede livscyklusproduktet positive afkast i alle årgangspuljerne på tværs af de tre risikoprofiler. De yngste årgange, hvor en større andel af formuen er allokeret til aktier, opnåede det største afkast, hvilket illustreres af afkastene for de udvalgte årgange i nedenstående tabel. Hovedparten af medlemmerne har valgt investeringsprofilen moderat risiko.

Årgangspuljer 3 i 1 Livspension, udvalgte

Investeringsprofil

Afkast i %	Lav	Moderat	Høj
52 år ¹	7,8%	10,2%	11,7%
60 år	5,9%	7,1%	9,4%
67 år ²	4,2%	4,5%	7,4%

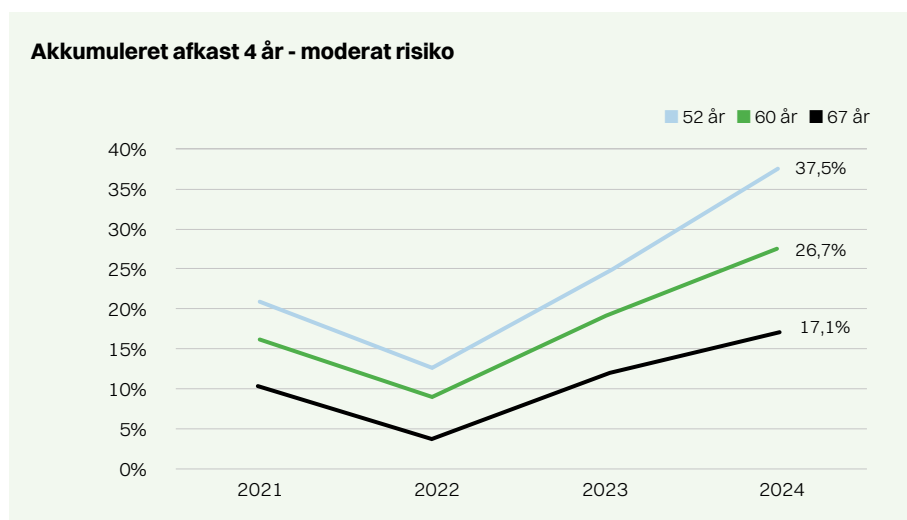
¹ Afkastet er det samme for de 18-52 årige, da de har samme aktivfordeling i 2024

² Afkastet er det samme for alle fra 67 år, da de har samme aktivfordeling i 2024

For yderligere specifikation af beholdninger og afkast i 3 i 1 Livspension henvises til regnskabsnote 22 og note 24.

Fire års afkast i 3 i 1 Livspension på 37,5 % til de yngste årgange

De seneste fire år har medlemmer med moderat risiko, og som fyldte 52 år eller derunder i 2024, opnået et akkumuleret afkast på mere end 37 %. Figuren nedenfor viser det samlede afkast over de sidste fire år for en person, der i 2024 fyldte enten 52, 60 eller 67 år.

Afkast over 4 år
på op til

37,5%

Afkast i gennemsnitsrentemiljøet på 6,1 %

Gennemsnitsrentemiljøet omfatter primært pensioner med betingede garantier. Hensættelser til pensioner opgøres til markedsværdi. Herudover er egenkapitalen og overskudskapitalen investeret på samme måde som i gennemsnitsrentemiljøet.

Gennemsnitsrentemiljøets investeringer ultimo 2024 samt årets afkast fremgår af nedenstående tabel.

Gennemsnitsrente ekskl. egen- og overskudskapital	Markedsværdi 31.12.2024 Mio. kr.	Afkastbidrag i %, beregnet tidsvægtet
Investeringsporteføljen, i alt	7.643	6,1

Nettoinvesteringsaktiverne på ca. 7,6 mia. kr. var fordelt med næsten 43 % i obligationer mv., godt en fjerdedel i børsnoterede aktier samt en lille tredjedel i alternative investeringer mv.

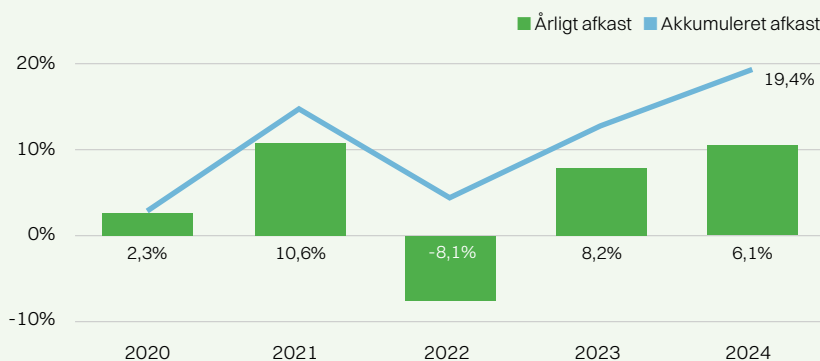
I 2024 blev afkastet i gennemsnitsrentemiljøet på 6,1 % før pensionsafkastskat.

For yderligere specifikation af beholdninger og afkast i gennemsnitsrente henvises til regnskabets note 22.

Fem års afkast i gennemsnitsrentemiljøet

Set over de seneste fem år er en opsparing på 100 kr. vokset til mere end 119 kr.

Fem års afkast i gennemsnitsrentemiljøet

Risikojusteret afkast i gennemsnitsrentemiljøet

Nedenstående tabel viser det risikojusterede afkast målt over perioden 2020-2024. Det risikojusterede afkast måler, hvor godt afkastet har været i forhold til den påtagne risiko. Risikoen måles på baggrund af den historiske volatilitet (standardafvigelse) over en given periode. Jo højere et risikojusteret afkast, jo bedre har en investering været.

Risikojusteret afkast 2020-2024				
År	Akkumuleret afkast	Annua-liseret afkast	Annualiseret standard-afvigelse	Risiko-justeret afkast
PJD	19,4%	3,6%	7,5%	0,5%

Det ovenfor beregnede risikojusterede afkast er påvirket af, hvilket i høj grad skyldes det negative afkast i 2022 og den øgede risiko, der har været på porteføljen for perioden.

Kapitalforhold og solvens

Pensionskassen opgør løbende et solvenskapitalkrav, som er den kapital, pensionskassen skal have, for at den med 99,5 % sandsynlighed kan dække tabet i løbet af et år. Solvenskapitalkravet opgøres i overensstemmelse med standardmodellen defineret i Solvens II-reguleringen. Solvenskapitalkravet pr. 31. december 2024 er opgjort til 888 mio. kr., hvilket er 87 mio. kr. mere end pr. 31. december 2023. Ændringen skyldes primært en højere markedsrisiko som følge af en højere eksponering mod aktier.

Pensionskassen opgør ligeledes løbende et kapitalgrundlag, som er det beløb, der kan bruges til at dække solvenskapitalkravet. Pr. 31. december 2024 udgøres kapitalgrundlaget primært af pensionskassens egenkapital på 2.387 mio. kr. og overskudskapital på 869 mio. kr. Herudover reduceres kapitalgrundlaget med forskellen mellem hensættelsernes værdi i regnskabs- og solvensbalancen. Samlet udgjorde kapitalgrundlaget pr. 31. december 2024 i alt 3.246 mio. kr., hvilket er 39 mio. kr. mere end pr. 31. december 2023.

Solvensdækningen, der er defineret som forholdet mellem kapitalgrundlaget og solvenskapitalkravet, udgjorde 366 % ved udgangen af 2024, og kapitalgrundlaget var 2.358 mio. kr. højere end det opgjorte solvenskapitalkrav. Som følge af det højere solvenskapitalkrav er solvensdækningen faldet 35 % point siden ultimo 2023.

Solvensdækning på

366 %

Solvenskapitalkrav og kapitalgrundlag

Mio. kr.	31.12.2024	31.12.2023
Egenkapital	2.387	2.342
Overskudskapital	869	846
Forskel mellem regnskabs- og solvensmæssige hensættelser	-10	20
Kapitalgrundlag	3.246	3.207
Solvenskapitalkrav (SCR)	888	801
Overskydende kapitalgrundlag	2.358	2.406
Solvensdækning i forhold til SCR	366%	401%
Minimumskapitalkrav (MCR)	222	200
Solvensdækning i forhold til MCR	1462%	1602%

Det minimumskapitalkrav, der også opgøres i henhold til Solvens II-reguleringen udgjorde 222 mio. kr. pr. 31. december 2024, og overdækningen i forhold til minimumskapitalkravet udgjorde dermed 1.462 %.

Følsomhedsoplysninger

I nedenstående tabeller vises effekten på pensionskassens kapitalgrundlag og solvensdækningen af isolerede ændringer i forskellige risici.

Tabellen viser de stress, der skal til, for at solvensdækningen i forhold til hhv. solvenskapitalkravet og minimumskapitalkravet falder til hhv. 125 % og 100 %. Hvis de maksimale stress ikke kan reducere solvensdækningen til hhv. 125 % og 100 %, angives det maksimale stress og den tilhørende effekt på solvensdækningen og kapitalgrundlaget. Det fremgår fx, at en forøgelse af den risikofrie rentekurve med 200 bp vil reducere solvensdækningen til 349 %, og at et fald i værdien af danske statsobligationer på 100 % vil reducere solvensdækningen til 274 %.

Følsomhed på solvenskapitalkrav		Solvenskapitalkrav 125%		Solvenskapitalkrav 100%		
Mio. kr.	Stress	Kapital- grundlag	Solvens- dækning	Stress	Kapital- grundlag	Solvens- dækning
Renterisici	200bp	3.190	349%	200bp	3.190	349%
Aktierisici	100%	1.718	695%	100%	1.718	695%
Ejendomsrisici	100%	3.272	353%	100%	3.272	353%
Kreditspændrisici:						
Danske statsobligationer m.v.	100%	2.656	274%	100%	2.656	274%
Øvrige statsobligationer m.v.	100%	3.015	320%	100%	3.015	320%
Øvrige obligationer	100%	2.610	331%	100%	2.610	331%
Valutaspændrisici:						
USD	100%	3.434	264%	100%	3.434	264%
Modpartsrisici	-	3.272	351%	-	-	-
Levetidsrisici	100%	3.272	353%	100%	3.272	353%
Livsforsikringsoptionsrisici	100%	3.272	353%	100%	3.272	353%
Skadesforsikringskatastroferisici	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Følsomhed på minimumskapitalkrav		Minimumskapitalkrav 125%		Minimumskapitalkrav 100%		
Mio. kr.	Stress	Kapital- grundlag	Solvens- dækning	Stress	Kapital- grundlag	Solvens- dækning
Renterisici	200bp	3.190	1384%	200bp	3.190	1384%
Aktierisici	100%	1.718	2766%	100%	1.718	2766%
Ejendomsrisici	100%	3.272	1400%	100%	3.272	1400%
Kreditspændrisici:						
Danske statsobligationer m.v.	100%	2.656	1083%	100%	2.656	1083%
Øvrige statsobligationer m.v.	100%	3.015	1268%	100%	3.015	1268%
Øvrige obligationer	100%	2.610	1310%	100%	2.610	1310%
Valutaspændrisici:						
USD	100%	3.434	1041%	100%	3.434	1041%
Modpartsrisici	-	-	-	-	-	-
Levetidsrisici	100%	3.272	1400%	100%	3.272	1400%
Livsforsikringsoptionsrisici	100%	3.272	1400%	100%	3.272	1400%
Skadesforsikringskatastroferisici	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forudsætningerne for stress-scenarierne er yderligere beskrevet i Bekendtgørelse om følsomhedsanalyser for gruppe 1 forsikringsselskaber.

Yderligere oplysninger

Pensionskassens risikostyring og de risici, pensionskassen er eksponeret mod, er yderligere beskrevet i note 26.

Herudover offentliggør pensionskassen årligt en rapport om pensionskassens solvens og finansielle situation. Rapporten er en del af Solvens II-regelsættet og indeholder en gennemgang af pensionskassens solvensmæssige og finansielle forhold.

Rapporten kan findes på www.pjdpension.dk/om-pensionskassen/finansiell-information/aarsrapport.

Forventninger til 2025

Den geopolitiske usikkerhed vurderes fortsat at være markant, bl.a. som følge af præsidentvalget i USA, konflikten i Mellemøsten og den langstrakte krig i Ukraine med deraf følgende turbulens på de finansielle markeder. Derfor vurderes der også fortsat at være en høj usikkerhed om udviklingen på de finansielle markeder, hvilket påvirker forventningerne til PJD's resultat i 2025. Under forudsætning om uændrede renteniveauer og stabile aktiemarkeder forventes samlet set et positivt resultat i størrelsesordenen 80-100 mio. kr., hvilket er på niveau med 2024.

Depotrenten er pr. 1. januar 2025 fastsat til 6,9 % før pensionsafkastskat for pensioner med betingede garantier mod 4,0 % pr. 1. januar 2024. For pensioner med garanterede ydelser er der fastsat en depotrente på 6,0 % før pensionsafkastskat pr. 1. januar 2025 mod 2,8 % pr. 1. januar 2024.

Øvrige forhold

Usikkerhed ved indregning og måling

Ledelsen foretager en række skøn og vurderinger om fremtidige forhold, når årsrapporten udarbejdes. Disse skøn har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Ledelsens skøn og vurderinger har den væsentligste effekt for hensættelser til forsikringskontrakter samt opgørelse af dagsværdier af illikvide aktiver som fx unoterede finansielle instrumenter og ejendomme. Der er redegjort for ledelsens skøn og vurderinger i noten om anvendt regnskabspraksis. Revisions- & risikoudvalget og bestyrelsen gennemgår årligt de skøn og værdiansættelsesmetoder, som anvendes i PJD's årsregnskab.

Dataetik

PJD har valgt ikke at fastsætte en politik for dataetik for 2023, da pensionskassen ikke behandler data eller anvender algoritmer til dataanalyser udover det, som er forventeligt og sædvanligt for at drive pensionsvirksomhed. Det gælder fx oplysninger om arbejdsgiver, beskæftigelse og helbredsoplysninger. PJD's kerneopgave forudsætter adgang til og behandling af en lang række data om medlemmer, virksomheder og medarbejdere. PJD's behandling af data sker med respekt for det enkelte individs data i forhold til at honorere PJD's pensionsforpligtelser.

Databehandling, fx i form af aflæsning af mønstre om medlemmet, er ikke en integreret del af PJD's nuværende forretningsaktivitet. Medlemmets historik inddrages dog naturligt – og efter en konkret vurdering af behov – i rådgivningssituationer.

Databehandling hos PJD må aldrig medføre nogen form for diskrimination, upartiske resultater eller salg af data. Uagtet hvordan PJD indsamler data, vil det altid være i respekt for den gældende databeskyttelseslovgivning. PJD anerkender, at det strategiske fokus på digitalisering og nye teknologier fremadrettet kan medføre et behov for en politik for dataetik.

For yderligere information om PJD's arbejde med data, se www.pjdpension.dk/forbehold/dataetik.

Begivenheder efter regnskabsårets udløb

Der er ikke fra balancedagen og til dato indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Oplysninger om pensionskassen

Ledelsesstruktur

PJD er en tværgående pensionskasse ejet af medlemmerne. Pensionskassens øverste myndighed er generalforsamlingen.

Bestyrelse

Bestyrelsen består af ni medlemmer: Fem bestyrelsesmedlemmer er valgt af og blandt pensionskassens medlemmer, et bestyrelsesmedlem er udpeget af DM, et bestyrelsesmedlem er udpeget af Ansatte Dyr lægers Organisation (ADO), og to bestyrelsesmedlemmer er valgt på generalforsamlingen efter indstilling fra bestyrelsen.

Det ene af disse to bestyrelsesmedlemmer skal opfylde de nødvendige kvalifikationer til at være sagkyndigt medlem af revisions- & risikoudvalget. Det andet bestyrelsesmedlem skal have kvalifikationer indenfor pensionsbranchen eller den finansielle sektor.

En oversigt over bestyrelses- og direktionsmedlemmers ledelseshverv fremgår på side 22-23.

Bestyrelsen har i 2024 afholdt 14 bestyrelsesmøder, et bestyrelsesseminar og en temadag.

Revisions- & risikoudvalg

I overensstemmelse med EU's og danske krav til revisionsudvalg i virksomheder af interesse for offentligheden har bestyrelsen i PJD nedsat et revisions- & risikoudvalg.

Cand.polit. Søren Kaare-Andersen er formand for revisions- & risikoudvalget og lever gennem erhvervsforløb og uddannelsesmæssig baggrund op til kvalifikationskravene i henhold til reglerne om revisionsudvalg. Søren Kaare-Andersen lever op til kravene om uafhængighed.

Udover Søren Kaare-Andersen bestod revisions- & risikoudvalget i 2024 af to medlemmer udpeget af bestyrelsen:

- Anders Larsen
- Henning Otte Hansen.

Der har i 2024 været afholdt fire møder i revisions- & risikoudvalget.

Rammerne for revisions- & risikoudvalgets arbejde er fastlagt i et kommissorium. Udvalgets primære opgaver er at:

- overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen forberede bestyrelsens behandling og beslutning vedrørende risikodokumenter om pensionskassens kapital-, solvens- og operationelle forhold
- overvåge om risikostyringssystemer, interne kontrolsystemer og intern revision fungerer effektivt
- overvåge den lovpligtige revision af årsregnskabet mv.
- overvåge og kontrollere revisors uafhængighed.

Der er etableret en whistleblowerordning, der sikrer, at ansatte i administrationsselskabet via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal kan indberette overtrædelser og potentielle overtrædelser af relevant regulering begået af virksomheden, herunder forhold vedrørende bestikkelse og korruption, konkurrenceret, svig og økonomisk kriminalitet, chikane og diskrimination samt beskyttelse af personoplysninger.

Indberetninger til whistleblowerordningen sker via en whistleblower it-plattform, og henvendelser hertil screenes af advokatvirksomheden Kromann Reumert, der varetager whistleblowerordningen. Kromann Reumert informerer herefter formanden for revisions- & risikoudvalget og den ansvarlige for compliancefunktionen via it-plattformen. Der har ikke været indberetninger i 2024.

Nomineringsudvalg

Bestyrelsen i PJD har nedsat et nomineringsudvalg. Udvalget har til formål at fremkomme med indstillinger til bestyrelsen med henblik på at sikre et bedre rekrutteringsgrundlag til bestyrelsen, samt et oplyst grundlag for drøftelse af såvel rekruttering som fastholdelse.

Nomineringsudvalget har i 2024 bestået af:

- Lise Lykke Steffensen (formand for udvalget)
- Louise Bundgaard
- Kasper Klintø.

Der har i 2024 været afholdt tre møder i udvalget.

Udvalg for ansvarlige investeringer

Politikken for ansvarlige investeringer omfatter alle fire pensionsvirksomheder i Sampension-fællesskabet. Bestyrelserne har nedsat et tværgående udvalg, der kvalificerer og indstiller til beslutninger på ESG-området. Udvalgets formål er at drøfte sociale, klima-, miljø- og selskabsmæssige overvejelser ved investeringsbeslutninger foretaget i de fire pensionsvirksomheder med henblik på at opnå enighed om de principper, der skal indgå i pensionsvirksomhedernes politik for ansvarlige investeringer.

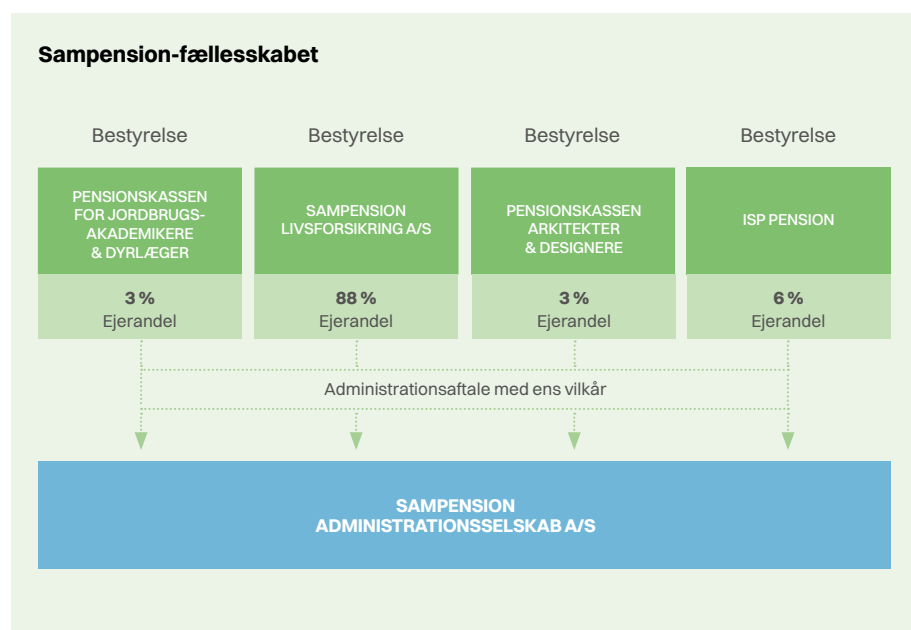
I 2024 har følgende bestyrelsesmedlemmer været medlem af Udvalget for ansvarlige investeringer:

- Ilse Ankjær Rasmussen
- Gertrud Knudsen

Der har i 2024 været afholdt tre møder i udvalget.

Organisation og ledelse

PJD indgår i Sampension-fællesskabet. Udover PJD indgår Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen Arkitekter & Designere og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører i Sampension-fællesskabet. Ejerkredsen i Sampension Administrationsselskab A/S består af Sampension Livsforsikring A/S (88 %), Pensionskassen Arkitekter & Designere (3 %), Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger (3 %) og ISP (6 %).

Sampension Administrationsselskab A/S' daglige ledelse udgøres af direktionen. Hertil kommer fem hovedområder med ansvar for den daglige drift og udvikling og tre stabsområder (Direktionssekretariat, Kommunikation samt HR). Nærmere beskrivelse af organisationen kan ses på www.sampension.dk/organisation.

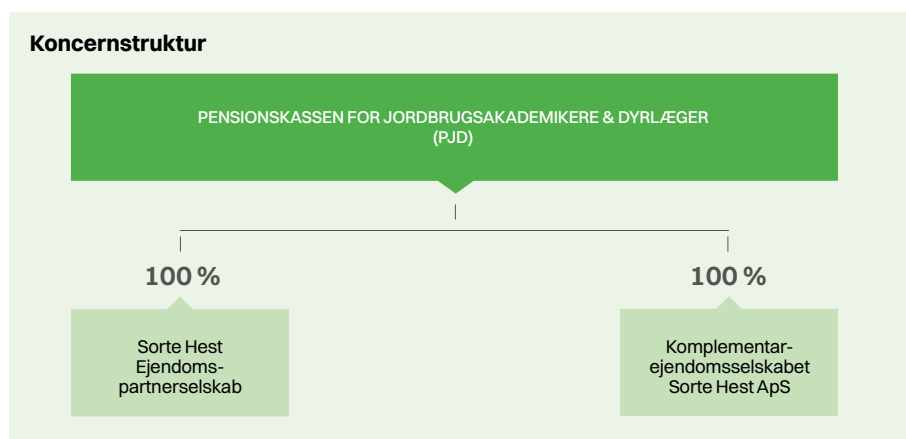
Der er oprettet en risikostyringsfunktion, compliancefunktion, aktuarfunktion og intern auditfunktion, der bidrager til at sikre effektiv styring. De ansvarlige for de pågældende afdelinger er udpeget som nøglepersoner og har en kontrollerende rolle i forhold til Sampension-fællesskabets arbejde. Bestyrelsen har ansat den interne revisionschef, som varetager den interne revision i pensionsvirksomhederne i administrationsfællesskabet. Bestyrelsen har ligeledes ansat den ansvarshavende aktuar for PJD.

Aflønning

Bestyrelserne i de finansielle virksomheder, som administreres af Sampension Administrationsselskab A/S, har udformet en lønpolitik i overensstemmelse med EU's og danske krav. Aflønningsprincipperne har til formål at sikre, at ledelse og medarbejdere honoreres på en sådan måde, at virksomhedens forretningsmæssige og langsigtede strategiske mål understøttes bedst muligt.

Aflønningsforholdene afspejler og understøtter, at administrationsselskabet til stadighed formår at rekruttere og fastholde en kompetent og ansvarlig ledelse, der fremmer en sund og effektiv risikostyring og ikke motiverer til at tage overdrevne risici, ligesom aflønningsprincipperne skal forebygge interessekonflikter til gavn for medlemmerne.

Der henvises til regnskabets note 5 samt www.pjdpension.dk/bestyrelse, hvor der er oplysninger om lønpolitik samt vederlagsrapport med vederlag til bestyrelses- og direktionsmedlemmer.

Ledelse og ledelseshverv

Direktion

Administrerende direktør Mads Smith Hansen

Ansvarshavende aktuar

Steen Ragn

Intern revision

Koncernrevisionschef Gert Stubkjær

Ekstern revision

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Weidekampsgade 6

2300 København

Generalforsamling

Ordinær generalforsamling afholdes den 28. april 2025.

Ledelseshverv

Denne oversigt viser bestyrelsens og direktionens øvrige ledelseshverv. I oversigten indgår ikke ledelseshverv i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslægers 100 % ejede datterselskaber

Navn og fødselsår	Uddannelse/ansættelse	Valgperiode/udpegning mv.	Andre tillids- og ledelseshverv
Johannes Elbæk, født 26. marts 1961, formand	Cand.agro., HD	April 2023 til april 2026, medlemsvalgt, medlem af PJD, 24 år i bestyrelsen	Indehaver af J. Elbæk Consulting Bestyrelsesmedlem Energi Ikast Holding A/S Bestyrelsesmedlem Energi Ikast Varme A/S Bestyrelsesmedlem Energi Ikast Service A/S Bestyrelsesmedlem Energi Ikast Fibernet A/S Kommissionsmedlem i statens Erstatnings- og taksations-kommission for Minkerhvervet Bestyrelsesmedlem i Sampension Administrationsselskab A/S Bestyrelsesmedlem i Søhøjlandets Rådgivning P/S
Kasper Klintø, født 12. september 1979 Næstformand	Cand.med.vet, MPG kontrolchef i kødkontrollen, Fødevarestyrelsen	April 2023 til april 2025, medlemsvalgt, medlem af PJD, 2 år i bestyrelsen	Medlem af nomineringsudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger
Gertrud Knudsen, født 3. juli 1958,	Cand.agro.	Januar 2025 til december 2027, udpeget af DM, medlem af PJD, 3 år i bestyrelsen	Forperson for DM BIO Medlem af fællesudvalget for ansvarlige investeringer for Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen Arkitekter & Designere, Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører Medlem af bestyrelsen i Naturfonden Myrupgård
Lise Lykke Steffensen, født 15. februar 1967	Cand.agro. HD (Organisation & ledelse) og bestyrelsesuddannelse (INSEAD). Adm. direktør Nordisk Genresource Center (NordGen) Medlemsvalgt	Juni 2022 til april 2025, medlemsvalgt, medlem af PJD, 3 år i bestyrelsen	Formand for nomineringsudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger Bestyrelsesmedlem Stenløse Vandværk AMBA Bestyrelsesmedlem Stenlien Vandværk AMBA Medejer af Søholm landbrug Formand for Agronomforeningens legatudvalg Medlem af Styregruppen for Plant2Food Forperson Europæiske genbank direktørers netværk Forperson for Plantegenetiske Ressourcers Udvalg under EUCARPIA
Louise Bundgaard, født 13. september 1979	Cand.med.vet. Ph.d. Lektor, Institut for Husdyr- og Veterinærvidenskab på Aarhus Universitet	Maj 2023 til maj 2026, Udpeget af Ansatte Dyrslægers Organisation (ADO), medlem af PJD, 8 år i bestyrelsen	Medlem af nomineringsudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger
Henning Otte Hansen, født 29. maj 1959	Cand.agro. & cand. merc. HD Ph.d. Seniorrådgiver i Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet	April 2024 til april 2027, medlemsvalgt, medlem af PJD, 7 år i bestyrelsen	Formand for Fagråd i Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S Medlem af bestyrelsen for Statsautoriseret revisor Oluf Christian Olsen og hustru Julie Rasmine Olsens mindefond Medlem af bestyrelsen i SEGES Innovations Fonden Medlem af bestyrelsen i Agronomfonden Medlem af bestyrelsen i Dansk Agronomforening Medlem af bestyrelsen i Dansk Agronomforenings Mindefond Medlem af revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrslæger

Ledelseshverv (forsat)

Navn og fødselsår	Uddannelse/ansættelse	Valgperiode/udpegning mv.	Andre tillids- og ledelseshverv
Anders Larsen, født 11. februar 1967	Cand Oecon HD F&R Partner i Whitecroft CapitalManagement	April 2022 til april 2026, valgt på generalforsamling efter indstilling fra bestyrelsen, ikke medlem af PJD, 7 år i bestyrelsen	Medlem af revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger Direktør i Whitecroft Capital Fondsmæglerselskab A/S
Ilse Ankjær Rasmussen, født 14. juli 1956	Cand.agro.	April 2024 til april 2027, medlemsvalgt, medlem af PJD, 7 år i bestyrelsen	Medlem af fællesudvalget for ansvarlige investeringer for Sampension Livsforsikring A/S, Pensionskassen Arkitekter & Designere, Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger og Pensionskassen for teknikum- og diplomingeniører Medlem af Fagråd i Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S
Søren Kaare-Andersen, født 10. september 1958	Cand.polit. Adm. direktør for Bikubenfonden	April 2024 - april 2027, valgt på generalforsamling efter indstilling fra bestyrelsen, ikke medlem af PJD, 10 år i bestyrelsen	Formand for revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger Formand for revisions- & risikoudvalget i Pensionskassen Arkitekter & Designere Formand for det Rådgivende Udvalg i Nasdaq OMX Cph Formand for bestyrelsen i Høbbet A/S Formand for bestyrelsen i Bifi A/S Formand for bestyrelsen i Roskilde Kulturservice A/S Formand for bestyrelsen for Bikuben Foundation New York inc. Næstformand for bestyrelsen i Enkotec A/S Medlem af bestyrelsen i Pensionskassen Arkitekter & Designere Medlem af bestyrelsen i Hjem til Alle alliancen Medlem af bestyrelsen i NunaFonden Medlem af bestyrelsen i Københavns Almene Boligselskab (KAB) Medlem af bestyrelsen i H. P. Lorentzens Stiftelse Formand for bestyrelsen i Food TV29 ApS Formand for bestyrelsen i Black Box TV29 ApS
Mads Smith Hansen, født 6. januar 1969, Adm. direktør	-	-	Chief Operating Officer i Sampension Livsforsikring A/S Chief Operating Officer i Sampension Administrationsselskab A/S Adm. direktør i Pensionskassen Arkitekter & Designere Medlem af bestyrelsen i Sampension KP Danmark A/S Medlem af bestyrelsen i Sampension KP International A/S Medlem af bestyrelsen i Komplementarselskabet Alternative Investments ApS

Samfundsansvar

Oplysninger om samfundsansvar i dette afsnit følger § 142 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Ud over at bidrage til den enkeltes økonomiske sikkerhed som pensionist er PJD som en del af overenskomsterne med til at sikre en samfundsøkonomisk bæredygtig udvikling med en god balance mellem offentlige ydelser og ydelser forankret i arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedspensionerne indskrives sig som en væsentlig grundpille i den danske model og har siden 1980'erne været medvirkende til den fortsatte udvikling af et sikkert og ansvarligt arbejdsmarked.

PJD har et ansvar for at forvalte pensionsordninger så medlemmernes interesser varetages bedst muligt. Det gøres ved at holde fokus på det væsentlige, som gør pensionsordninger mere værd for medlemmerne. Blandt de væsentlige fokusområder er, at sikre gode afkast på et ansvarligt grundlag.

Ansvarlige investeringer

PJD's investeringer søges at være tilrettelagt, så de er samfundsmæssigt ansvarlige. Politikken for ansvarlige investeringer har tre fokusområder:

- Investeringernes miljø- og klimaaftryk
- Investeringernes sociale indvirkning
- God selskabsledelse.

Arbejdet med samfundsansvar hviler på en ambition om at understøtte internationale normer og retningslinjer, herunder FN's Global Compacts 10 principper inden for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption, OECD's retningslinjer om ansvarlig virksomhedsadfærd for multinationale virksomheder samt institutionelle investorer og Parisaftalens klimamål.

Udgangspunktet for den ansvarlige investeringspolitik er fælles for alle pensionsvirksomheder og virksomhedsordninger, der indgår i Sampension-fællesskabet. Bestyrelserne har nedsat et tværgående udvalg, der løbende drøfter de sociale, miljø- og selskabsmæssige overvejelser ved investeringsbeslutninger med henblik på at opnå enighed om de principper, der skal indgå i pensionsvirksomhedernes politik for ansvarlige investeringer.

PJD's samlede politik og retningslinjer for ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab kan ses på PJD's hjemmeside www.pjdpension.dk/om-pensionskassen/finansiell-information/ansvarlige-investeringer/Hvordan-arbejder-vi-med-ansvarlige-investeringer-og-ESG/politik-for-ansvarlige-investeringer.

Det aktive ejerskab i fortsat vækst

Aktivt ejerskab er en integreret del af arbejdet med ansvarlige investeringer og udvikler sig fortsat. I 2024 har der været fokus på at fastholde den høje deltagelse på selskabernes generalforsamlinger og dialoger med selskaber.

Administrationsfællesskabets samlede dialogprogram er en væsentlig komponent i det aktive ejerskab.

Sampension-fællesskabet deltager samlet set i mere end 3000 dialoger med selskaber om menneskerettigheder og god selskabsledelse, klima, miljø og biodiversitet.

De fleste af dialogerne føres via de investornetværk, Sampension-fællesskabets deltager i, og omfatter både investerede selskaber og selskaber som PJD potentielt kan investere i. Det giver en større rækkevidde, hvor PJD får mulighed for at deltage i et omfattende dialog-

3 fokusområder
for ansvarlige
investeringer

program, og dermed kan være med til at påvirke et større antal selskaber, og det er samtidig vurderingen, at den største effekt på realøkonomien opnås gennem samarbejde med den øvrige investorbase.

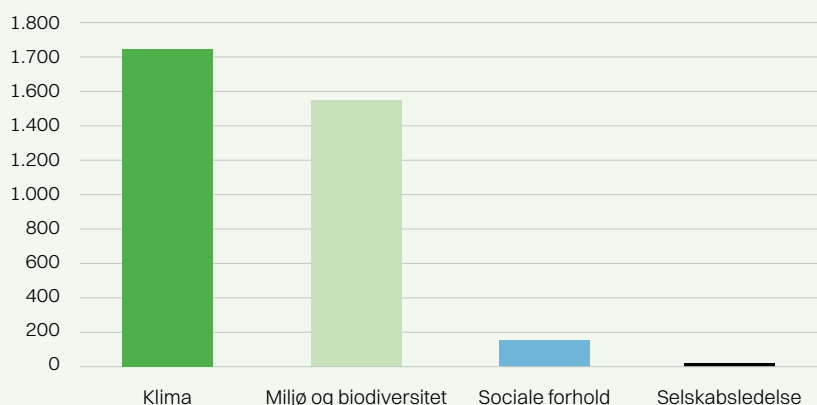
Sampension-fællesskabet har en aktiv rolle i flere af de investornetværk, der deltages i, dvs. er aktiv som lead, co-lead eller tilsvarende i dialogen med et selskab.

I 2024 var Sampension-fællesskabets aktivt medvirkende investor i 11 dialoger.

Deltaget i 3.464 dialoger

3.464 dialoger i 2024 - heraf 1.721 om klima

Sampension-fællesskabet har i 2024 deltaget i flere netværk, der faciliterer dialoger på vegne af en kreds af internationale investorer, eller hvor administrationsfællesskabet udfører dialogen på vegne af netværket:

- Climate Action 100+ (CA100+) er et verdens største investorinitiativ. Netværket består af over 600 investorer. CA100+ er stiftet i december 2017 og er aktuelt i dialog med 168 klimabelastende selskaber inden for sektorerne olie og gas, minedrift og metaller, forsyningssektoren, transport, forbrugerprodukter og industri. Gennem Climate Action 100+ initiativet er administrationsfællesskabet i dialog med selskaberne om deres negative påvirkning på klima, klimamål, forretningsplaner og lobby-aktiviteter inden for klimaregulering og rapportering. Administrationsfællesskabet er aktiv som "collaborating investor" på 1 dialog.
- CDP er en global klimaorganisation med det formål at påvirke selskaber og byer til at måle, rapportere og forstå deres miljømæssige påvirkning og dermed bidrage til at skabe en langsigtet bæredygtig økonomi. CDP har udover at drive et globalt 'environmental disclosure system' også forskellige programmer til at drive aktivt ejerskab.
- IIGCC Net Zero Engagement Initiative (NZEI) er stiftet af The Institutional Investors Group on Climate Change (IIGCC) og består af over 100 investorer, der fører dialog med i alt 160 selskaber. Initiativet fokuserer på storforbrugere af energi og har til formål at reducere efterspørgslen af fossile brændsler. Administrationsfællesskabet er "co-lead" på 5 dialoger.
- Nature Action 100 er et globalt investor-initiativ med fokus på biodiversitet, stiftet af IIGCC, Ceres, Finance for Biodiversity Foundation og Planet Tracker. Nature Action 100 består af mere end 230 investorer. Initiativet fokuserer på tab af naturressurser og biodiversitet og er det første af sin slags. Administrationsfællesskabet er "co-lead" på 1 dialog.
- UN PRI Advance, der er et FN-støttet investornetværk, igangsatte i 2022 et nyt dialoginitiativ om menneskerettigheder med fokus på mineselskaber og selskaber, der

arbejder med vedvarende energi. Initiativet indebærer, at investorerne og heriblandt administrationsfællesskabet går i dialog med ca. 40 selskaber fra hele verden inden for hhv. råvaresektoren og den såkaldte renewables-sektor med henblik på at sikre, at de i højere grad har fokus på respekt for menneskerettigheder i deres aktiviteter. 220 internationale investorer med samlet set mere end 200.000 mia. kr. under forvaltning har tilsluttet sig initiativet. Administrationsfællesskabet er "collaborating investor" på 1 dialog.

- Administrationsfællesskabet deltager i mere end 60 dialoger indenfor temaerne "Net Zero" og "Water". "Net Zero Engagement" fokuserer på selskabernes klimastrategier og reduktionsmål og "Water Engagement" fokuserer på ansvarlig vandhåndtering, dvs. selskabernes vandforbrug, spildevand og reduktionsmål. Dialogerne drives af Institutional Shareholder Services (ISS).
- Sampension-fællesskabet deltager i dialoger med mere end 100 selskaber vedrørende norm-brud, som fx overtrædelse af arbejdstagerrettigheder, menneskerettigheder i øvrigt eller god selskabsledelse. Der igangsættes 25 dialoger per kvartal. Dialogerne adskiller sig fra de tematiske dialoger ved, at de tager afsæt i identificerede eller sandsynlige brud på etablerede normer. Dialogerne drives af ISS.

Stemt på 1.238 generalforsamlinger

Stemmeaktiviteten er øget i 2024.

I perioden 1. januar til 31. december 2024 har Pensionskassen stemt på 1.238 generalforsamlinger og 16.819 individuelle dagsordenspunkter, svarende til 99 % af alle afstemninger.

Med henblik på at skabe fuld transparens omkring PJD's stemmeafgivelse er alle stemmeafgivelser offentligt tilgængelige, og kan tilgås via hjemmesiden.

Stemmeafgivelse gennemføres elektronisk af administrationsfællesskabet. Til brug for stemmeafgivelsen modtager administrationsfællesskabet bistand fra ISS Proxy Voting Services, der understøtter den systemmæssige gennemførelse af stemmeafgivelserne og bidrager med rådgivning vedrørende de enkelte afstemningspunkter (såkaldt rådgivende stedfortræder). Den modtagne rådgivning indgår som en væsentlig del af beslutningsgrundlaget for gennemførelse af stemmeaktiviteterne, der derudover også baserer sig på dialoger med selskaberne, oplysninger fra selskabernes årsrapporter og på open source-data som fx Climate Action 100+ og Transition Pathway Initiative.

Ved stemmeafgivelsen i 2024 har der været særligt fokus på store CO₂-udledere. Dels er der fokuseret på selskabernes klimamålsætninger, transparens om klimarelaterede lobbyaktiviteter og selskabernes klimarapportering, og dels er der fokuseret på vurderingen af klimarelaterede aktionærforslag, i forhold til arbejdstagerrettigheder.

Der er stemt i overensstemmelse med anbefalingerne fra selskabernes ledelse i 90 % af alle dagsordenspunkterne og imod i 10 % af alle dagsordenspunkterne.

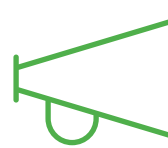
De områder, hvor der er stemt flest gange imod anbefalingerne fra ledelsen i selskaberne, er valg af bestyrelsesmedlemmer, klima og miljø, aflønning og sociale forhold.

Klimaneutralitet i 2050

PJD har som mål, at den samlede investeringsporteføljes CO₂-aftryk skal være reduceret med 45 % i 2030 i forhold til 2020 og til netto nul i 2050. Målet gælder for de samlede aktiver i porteføljen. Hermed reduceres CO₂-aftrykket relativt mest inden for de første 10 år og med de resterende 55 % over de efterfølgende 20 år. For at understøtte det, er der fastsat mål for den gennemsnitlige årlige reduktion for hele perioden frem til 2050.

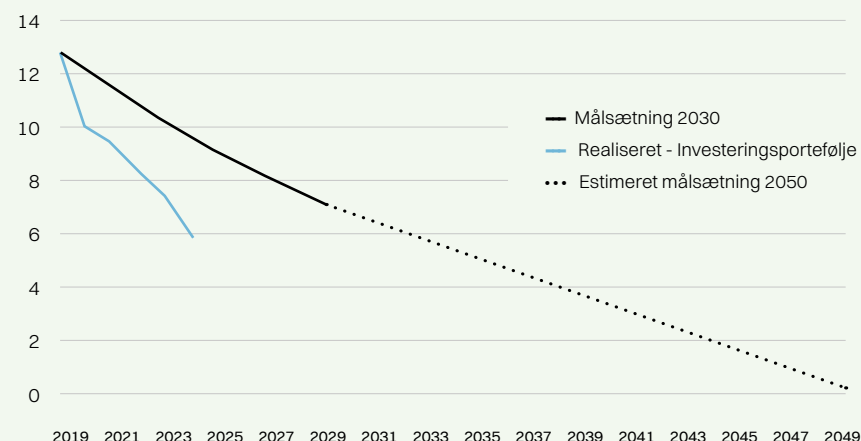

Stemt på
1.238 general-
forsamlinger

Klimaaftryk - mål og resultater

tCO₂/mio. DKK investeret

Note: Det viste klimaaftryk omfatter ikke skovinvesteringer.

Fortsat fald i investeringernes klimaaftryk

Klimaaftrykket faldt også i 2024. Det har været muligt at indhente og modellere udledninger for en stor del af porteføljen. PJD kan dermed beregne klimaaftrykket for 91 % af de samlede netto-investeringsaktiver. Det har betydning for at kunne opfylde PJD's klimamål og sikre den nødvendige transparens for medlemmer og interessenter i det omgivende samfund.

Samlet set er carbon footprint for den udledende del af porteføljen – dvs. beregnet uden skovinvesteringer – faldet med 55 % over de sidste fem år svarende til en gennemsnitlig reduktion for årene 2020-2024 på 14,7 % per år¹.

Det samlede klimaaftryk for 2024 inkluderer også PJD's skovinvesteringer, der netto optager CO₂. Beregningerne af netto CO₂-optaget baserer sig på data indsamlet og beregnet af en ekstern data-leverandør. PJD's skovinvesteringer giver et samlet CO₂-optag på 10.583 ton i 2024 og har således en positiv indvirkning på det samlede klimaaftryk.

Beregning af klimaaftrykket på tværs af aktivklasser viser en samlet nettoudledning for 2024 på 54.597 tons CO₂e og et carbon footprint, dvs. udledning per mio. kr. investeret, på 4,7.

Carbon
footprint 5,8

Klimaaftryk

	Udledning	Carbon Footprint
Footprint inkl. skov	54.597	4,7
Footprint ekskl. skov	65.180	5,8

Et mere detaljeret overblik over udviklingen i PJD's klimaaftryk findes nedenfor under punktet "Klimarapportering for investeringerne" og en samlet metodebeskrivelse for opgørelse af klimaaftrykket findes på side 33-39.

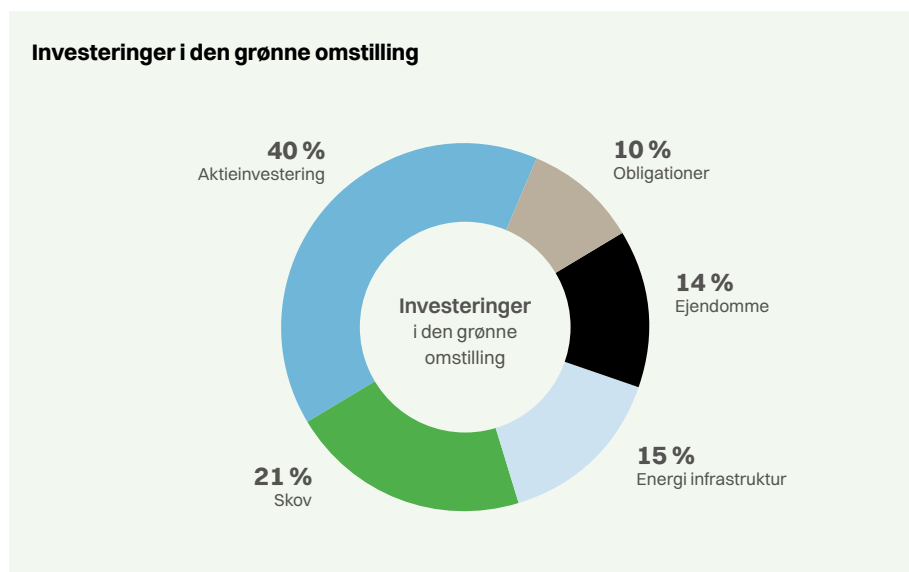
¹ CO₂-udledningen fra statsobligationer og obligationer udstedt af supranationale myndigheder, indgår ikke i det samlede klimaaftryk, da beregningerne for denne aktivklasse ikke kan opgøres efter samme principper som traditionel økonomisk aktivitet og derfor må beregnes særskilt. Det beregnede klimaaftryk for denne aktivklasse kan ses i tabellen vedr. klimarapportering for investeringerne.

Investeringer med fokus på den grønne omstilling

Ved udgangen af 2024 har PJD en samlet beholdning af investeringer, der inddrager hensyn til klima og miljø på 1,9 mia. kr., svarende til en andel på 11,2 % af de samlede nettoinvesteringsaktiver.

Opgørelsen er lavet inkl. tilsagn og tager udgangspunkt i definitionen af investeringer, som bidrager til et miljømæssigt mål i EU's Sustainable Finance Disclosure Regulation og tilhørende tekniske standarder (SFDR). Det omfatter både investeringer omfattet af EU's taksonomi-forordning og investeringer, som på baggrund af reguleringen i SFDR kan anses for at bidrage til et miljømæssigt mål. Yderligere information om opgørelsen kan findes i metodebeskrivelsen samt i den lovpligtige "Periodisk rapportering om fremme af miljømæssige og/eller sociale karakteristika", der er offentligt tilgængelig på hjemmesiden og findes under "Bæredygtighedsrelaterede oplysninger".

Bæredygtige
investeringer
for 1,9 mia. kr.

Stadig fokus på kul

I Sampension-fællesskabets handlingsplan for reduktion af porteføljens klimaaftryk er der, ud over sektorspecifikke stier med årlige delmål frem mod netto nuludledning af klimagas-ser i 2050, fastsat følgende mål og grænseværdier for, hvor stor en del af omsætningen i de virksomheder der investeres i, som må være knyttet til kul:

- Kuludvinding (termisk kul): Mindre end 5 %
- Kuludvinding (metallurgisk kul): Mindre end 25 %
- Kuludvinding (services): Mindre end 25 %
- Forsyningsselskaber: Mindre end 25 %

For selskaber hjemmehørende i OECD-området reduceres grænseværdierne fra 1. januar 2025 med 5 % point årligt, indtil omsætningsandelene for alle kategorier er mindre end 5 %.

For selskaber hjemmehørende udenfor OECD-området reduceres grænseværdierne fra 1. januar 2030 med 2,5 % point årligt, indtil omsætningsandelene for alle kategorier er mindre end 5 %.

Screening og eksklusioner

Investeringerne i børsnoterede selskaber overvåges løbende på grundlag af data fra et uafhængigt screeningsselskab. Screeningen tager afsæt i FN's Global Compact og OECD's retningslinjer for multinationale selskaber. Hvis det konstateres, at et selskabs adfærd i væsentlig grad er i strid med politik og retningslinjer for ansvarlige investeringer, vurderes det, om der er grundlag for at indlede dialog, eller på anden måde eskalere det aktive ejerskab overfor selskabet. Vurderes det, at udsigterne for – gennem aktivt ejerskab – at kunne påvirke selskabets adfærd er ringe, tilføjes selskabet eksklusionslisten.

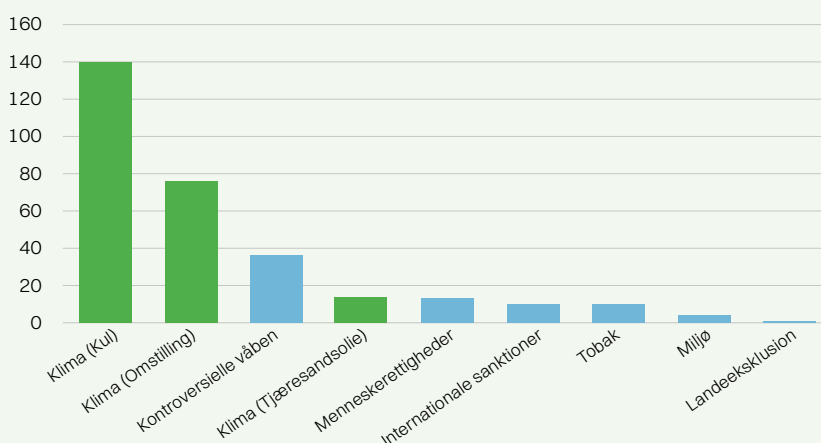
Herudover bliver der screenet for kul- og tjæresandsaktiviteter samt selskabernes klimaadfærd og omstillingsparathed. Aktieporteføljens selskaber indenfor de tungest udledende sektorer screenes således løbende for deres evne og villighed til at indgå i en transition til en lavemissionsøkonomi, og det indgår som et kriterie for eksklusion.

I 2024 steg antallet af selskaber ekskluderet på baggrund af kriteriet for uacceptabel klimaadfærd fra 214 til 230. Forøgelsen på 16 dækker over eksklusion af 17 selskaber og re-inklusion af 1 selskab.

Ekskluderede selskaber

304

304 eksklusioner - heraf 230 pga. klima

De resterende 74 eksklusioner relaterer sig til andre miljømæssige forhold end klima (E), menneskerettigheder og sociale forhold (S) eller forhold omkring god selskabsledelse og governance (G). Enkelte selskaber er ekskluderet som følge af internationale sanktioner eller PJDs landeeksklusioner. I tilfælde hvor PJD har valgt at ekskludere en stat, investerer PJD ikke i statsobligationer udstedt af den pågældende stat og investerer heller ikke i selskaber kontrolleret af staten.

På området for menneskerettigheder inkl. arbejdstagerrettigheder er det samlede resultat af kvartalsvise screeninger og kritiske dialoger gennemført i 2024, at antallet af ekskluderede selskaber er 13, og således uændret ift. 2023.

Unoterede aktier er underlagt de samme retningslinjer som børsnoterede aktier, hvor den ansvarlige politik inddrages via due diligence-processen og søges implementeret med de nødvendige aftaler med forvaltere. I porteføljen af egenforvaltede ejendomme udlejes ikke til selskaber, der på aftaletidspunktet er på eksklusionslisten. Ligeledes investeres der ikke i internt forvaltede porteføljer i obligationer og gældsandele i selskaber på eksklusionslisten. Eksklusionslisten offentliggøres løbende på hjemmesiden.

Måling af klimarisici og andre bæredygtighedsrelaterede oplysninger

Som langsigtet investor forholder PJD sig løbende til finansielle risici knyttet til klimaforandringer og offentliggør årligt 'Klimarapport – risici og muligheder', der beskriver hvordan, der arbejdes med klimarelaterede, finansielle risici og kvantificeringen af disse. Seneste version af Klimarapporten kan findes på hjemmesiden under Ansvarlige investeringer – Åbenhed og dokumentation (www.pjdpension.dk/om-pensionskassen/finansiel-information/ansvarlige-investeringer/aabenhed-og-dokumentation---data-om-esg-indsats).

Derudover offentliggøres lovpligtig information og rapporter om pensionsproduktets bæredygtighedsrisici, negative bæredygtighedsvirkninger og periodisk rapportering i medfør af SFDR art. 8, om fremme af miljømæssige og/eller sociale karakteristika.

Rapporterne offentliggøres på hjemmesiden under Bæredygtighedsrelaterede oplysninger (www.pjdpension.dk)

Arbejdet med fokusområder for 2024

I årsrapporteringen for 2023 blev der præsenteret fem fokusområder for arbejdet med ansvarlige investeringer i 2024:

- Videreudvikling af Sampension-fællesskabets klimastrategi "Stier til Net Zero 2050", der understøtter målsætningen om at reducere porteføljens klimaaftryk til netto nul senest i 2050
- Videreudvikling af Sampension-fællesskabets aktive ejerskab, herunder stemmeaktiviteter og samarbejde med andre investorer via investornetværk og dialogprogrammer
- Etablering af handlingsplan for arbejdet med biodiversitet i investeringerne
- Strategi for integrering af bæredygtighedshensyn af direkte ejendomsinvesteringer
- Forberedelse af Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)-rapportering med virkning fra regnskabsåret 2025.

Arbejdet med de fem fokusområder har medført følgende:

- Arbejdet med "Stier til Net Zero 2050" har bl.a. haft fokus på såkaldte "upstream" olie- og gasselskaber. Målsætningerne for disse, ift. etablerede klimastrategier, er tydeliggjort og en række selskaber er frasolgt. Derudover er klimahandlingsplanen suppleret med et krav om, at porteføljens samlede eksponering til upstream olie- og gasselskaber reduceres i tråd med den forventede udvikling i behovet for olie- og gas i IEAs "Net Zero Emissions by 2050" scenarie. Det understøtter, at udviklingen i porteføljen er knyttet direkte til det "budget" IEA har fastsat for olie- og gas i transformationen af det globale energisystem.
- Arbejdet med det aktive ejerskab har bl.a. haft fokus på stemmeaktiviteter og aktionærforslag. Stemmeaktiviteten er øget, og der blev i 2024 stemt på 99 % af generalforsamlingerne i den børsnoterede portefølje. Derudover har der været fokus på aktionærforslag, og Sampension-fællesskabet var i 2024 for første gang medstiller på tre generalforsamlingsforslag vedrørende klima (Shell plc. og Equinor ASA) og arbejdstagerrettigheder (Amazon.com, Inc.). De tre forslag blev stillet i samarbejde med en række andre investorer.
- Der er udarbejdet en "Handlingsplan for integration af biodiversitetshensyn i investeringerne". Handlingsplanen indeholder en række konkrete handlinger, der alle planlægges iværksat i løbet af 2025. Se yderligere nedenfor under "Fokusområder 2025".
- Der er udarbejdet en "Handlingsplan for integration af ESG i direkte ejede ejendomme". Handlingsplanen indeholder en række konkrete handlinger, der alle planlægges iværksat i løbet af 2025. Se yderligere nedenfor under "Fokusområder 2025".
- Arbejdet med CSRD har i 2024 været fokuseret på den dobbelte væsentlighedsanalyse og gap-analysen mellem PJD's nuværende rapportering og ESRS-rapporteringskravene. Arbejdet fortsætter i 2025, hvor der desuden vil blive arbejdet på at skabe en god governancestruktur omkring CSRD og få datamodel og processer implementeret. PJD har valgt at bibeholde den eksisterende struktur for redegørelse for samfundsansvar for regnskabsåret 2024 for samtidig at gøre klar til at rapportere i henhold til CSRD, der gælder for regnskabsåret 2025 og frem.

Fokusområder for 2025

Arbejdet med ansvarlige investeringer udvikler sig fortsat betydeligt.

Sampension-fællesskabet vil fortsætte arbejdet med at udvikle de tiltag og redskaber, der kan sikre størst mulig ansvarlighed i de samlede investeringer – uanset om det gælder det miljø- og klimamæssige aftryk, den sociale indvirkning eller god selskabsledelse.

I 2025 vil der bl.a. være fokus på:

- Gennemgang og vurdering af den operationelle implementering af den sociale ansvarlighedspolitik, med særligt fokus på inddragelse af hensynet til grundlæggende menneskerettigheder i det aktive ejerskab.
- Implementering af de tiltag der er beskrevet i den i 2024 etablerede "Handlingsplan for integration af biodiversitetshensyn i investeringerne". Handlingsplanens hovedelementer kan findes på PJD's hjemmeside under "Ansvarlige investeringer" (www.pjdpension.dk/om-pensionskassen/finansiel-information/ansvarlige-investeringer).
- Implementering af de tiltag, der er beskrevet i den i 2024 etablerede "Handlingsplan for integration af ESG i direkte ejede ejendomme". Handlingsplanens hovedelementer kan findes på PJD's hjemmeside under "Ansvarlige investeringer" (www.pjdpension.dk/om-pensionskassen/finansiel-information/ansvarlige-investeringer).
- Videre arbejde med Sampension-fællesskabets klimahandlingsplan "Stier til Net Zero 2050", der understøtter målsætningen om at reducere porteføljens klimaaftryk til netto nul senest i 2050
- Videre arbejde med den i 2024 igangsatte forberedelse af CSRD-rapportering med virkning fra regnskabsåret 2025.

Klimarapportering for investeringerne

Investeringernes CO ₂ -aftryk						
Samlet CO ₂ -udledning ¹	Enhed	2024	2023	2022	2021	Andel opgjort 2024
Absolut udledning						
- inklusive skovinvesteringer	Ton CO ₂ e	54.597	78.492	65.082		91%
- eksklusive skovinvesteringer	Ton CO ₂ e	65.180	84.725	92.590		91%
2030 målsætning - 45 % reduktion ²	Ton CO ₂ e	75.582	75.582			
Finansieret udledning (carbon footprint)						
- inklusive skovinvesteringer	Ton CO ₂ e/mio. DKK	4,7	6,7	5,8		91%
- eksklusive skovinvesteringer	Ton CO ₂ e/mio. DKK	5,8	7,3	8,3		91%
2030 målsætning - 45 % reduktion ²	Ton CO ₂ e/mio. DKK	7,1	7,1			
Fordelt CO₂-udledning - absolut¹						
Børsnoterede aktier	Ton CO ₂ e	35.639	36.868	36.497	42.947	96%
Kreditporteføljen	Ton CO ₂ e	9.907	15.809	21.085		99%
Private Equity-porteføljen	Ton CO ₂ e	4.510	8.973	11.240		67%
Infrastrukturporteføljen	Ton CO ₂ e	12.871	19.976	20.483		98%
Porteføljen af danske realkreditobligationer	Ton CO ₂ e	1.660	2.267	2.556		100%
Ejendomsporteføljen	Ton CO ₂ e	594	832	729		73%
Portefølje af skovinvesteringer	Ton CO ₂ e	-10.583	-6.233	-27.508		72%
Fordelt finansieret CO₂-udledning (carbon footprint)¹						
Børsnoterede aktier	Ton CO ₂ e/mio. DKK	6,3	7,3	8,0	7,7	96%
Kreditporteføljen	Ton CO ₂ e/mio. DKK	5,3	7,1	9,3		99%
Private Equity-porteføljen	Ton CO ₂ e/mio. DKK	4,6	8,1	9,8		67%
Infrastrukturporteføljen	Ton CO ₂ e/mio. DKK	23,8	34,0	36,1		98%
Porteføljen af danske realkreditobligationer	Ton CO ₂ e/mio. DKK	1,3	1,3	1,5		100%
Ejendomsporteføljen	Ton CO ₂ e/mio. DKK	0,7	1,0	0,9		73%
CO₂-fortrængning fra direkte ejet vedvarende energiinfrastruktur						
Absolut CO ₂ -fortrængning	Ton CO ₂ e	1.040	1.114	1.249		
CO₂-udledning fra statsobligationer og supranationals¹						
Carbon intensitet (Sovereign emissions - production intensity)	Ton CO ₂ e/mio. EUR BNP	206,6	276,4	294,5		91%
¹ For andre aktivklasser end børsnoterede aktier er udledningen opgjort første gang for 2022, og oplyses derfor alene for 2022-2024						
² De beregnede måltal for 2030 tager udgangspunkt i porteføljen eksklusive skovinvesteringer og modregner dermed ikke nettoeffekten af CO ₂ -ophobninger for disse.						
Aktivt ejerskab, antal klimadialoger¹						
Dialoger om klima, i alt	Stk	1.721	1.465	1.237		
- heraf egne dialoger	Stk	0	5	7	-	
- heraf dialoger via investornetværk som aktivt medvirkende investor	Stk	8	9	6	-	
- heraf dialoger via investornetværk i øvrigt	Stk	1.683	1.421	1.214	-	
- heraf dialoger via ESG-ratingbureau	Stk	30	30	10		
¹ På grund af ændring i opgørelsesmetode har det ikke været muligt at beregne sammenligningstal for 2021						

ESG-nøgletal for pensionskassen

Pensionskassen har valgt at offentliggøre en oversigt over ESG-nøgletal efter den branchehenstilling, der er offentliggjort af F&P som en udløber af regeringens klimapartnerskab for den finansielle sektor, seneste version F&P Klimarapportering december 2023.

ESG-nøgletal					
	Enhed	2024	2023	2022	2021
S - Sociale data					
Betalte skatter	Mio. kr.	279	369	396	245
G - Ledelsesdata					
Bestyrelsens kønsdiversitet ¹	Pct.	29	29	43	33
Tilstedeværelse på bestyrelsesmøder	Pct.	97	95	97	100
¹ Opgørelsesmetoden er ændret i henhold til Erhvervsstyrelsens nye vejledning, så tallene for 2022-2024 er ikke sammenlignelige med tallene før 2022.					

Nøgletal for sociale data og ledelsesdata medtager kun nøgletal, der knytter sig direkte til pensionskassen, mens nøgletal for administrations-fællesskabet kan ses i Sampension Livs Redegørelse om samfundsansvar: www.sampension.dk/aarsrapport.

ESG-nøgletallene viser bl.a. følgende:

- Betalte skatter faldt med 24 % i 2024. I betalte skatter indgår pensionsafkastskat, som afhænger af det foregående års realiserede investeringsafkast, som i 2023 var positivt.

Redegørelse for det underrepræsenterede køn

Redegørelse for det underrepræsenterede køn i dette afsnit følger § 143 i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Kønssammensætning i ledelsen

Bestyrelsen har med sin nuværende sammensætning blandt de generalforsamlingsvalgte medlemmer en ligelig fordeling mellem kønnene på 29 % / 71 % svarende til henholdsvis 2 kvinder og 5 mænd. Fordelingen er i overensstemmelse med Erhvervsstyrelsens vejledning om, hvad der betragtes som en ligelig kønsfordeling i forhold til antallet af bestyrelsesmedlemmer.

Pensionskassen har 2 eller færre ledende medarbejdere på pensionskassens øvrige ledelsesniveauer og der er dermed ikke krav om opstilling af måltal for pensionskassens øvrige ledelsesniveauer.

Der er færre end 50 ansatte i pensionskassen, hvorfor der ikke forligger en politik for kønsdiversitet i øvrige ledelseslag.

Metodebeskrivelse samfundsansvar

Generelt

Redegørelse om samfundsansvar er udarbejdet efter § 142 i Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen). Redegørelsen om det underrepræsenterede køn er udarbejdet efter regnskabsbekendtgørelsens § 143.

De anvendte metoder for redegørelse om samfundsansvar er uændrede i forhold til årsrapporten for 2023.

ESG-nøgletal

ESG-nøgletallene er udarbejdet efter pensionsbranchens fælles standard, som følger vejledningen fra FSR – danske revisorer, Nasdaq og Finansforeningen fra juni 2019. Seneste version af pensionsbranchens fælles standard (branchehenstilling) er fra december 2023. Nøgletallet for fastholdelse af medlemmer er udeladt, da det ikke er retvisende for medlemstilfredsheden i en tværgående pensionskasse.

Metodebeskrivelse for beregning af klimanøgletal for investeringsporteføljen

Ved fastlæggelsen af investeringsporteføljens estimerede emission anvendes princippet anbefalet i EU's Disclosure Forordning, samt den branchehenstilling, der er offentliggjort af F&P som en udløber af regeringens klimapartnerskab for den finansielle sektor (seneste version F&P Klimarapportering december 2023), om fordeling af et selskabs emissioner ud fra en fordelingsnøgle baseret på ejerskab af det givne selskabs udstedte aktiekapital og gældsudstedelse samt kontantbeholdning (EVIC²). Der rapporteres således ud fra et allokeringsskema om finansiering af de økonomiske aktiviteter for de givne selskaber, der er investeret i.

Grundlaget for opgørelsen af emissionerne er FN's rammekonvention om klimaændringer vedtaget i 1997 – den såkaldte Greenhouse Gas Protocol (GHG/Kyoto-protokollen), hvor klimagasser omfatter: Kuldioxid (CO₂), metan (CH₄), lattergas (N₂O), hydroflourcarboner (HFC'er), perfluorocarboner (PFC'er), svovlhexafluorid (SF₆), og nitrogen trifluorid (NF₃). Da gasserne har forskellig styrke i forhold til deres drivhuseffekt og har forskellige halveringstider, målt som drivhuspotentiale Global Warming Potential (GWP), normaliseres hver gas til CO₂-ækvivalenter (CO₂e) ved at multiplicere hver gas med dens individuelle GWP-faktor.

Selskabers emissioner kategoriseres ud fra følgende:

Scope 1

Direkte emissioner fra kilder, der ejes eller kontrolleres af selskabet – dvs. emission som følge af selskabets egen drift.

Scope 2

Indirekte emissioner stammende fra den indkøbte energi, der anvendes i driften af selskabet. Dvs. eksempelvis emission fra produktionen af den strøm, der anvendes i selskabet.

Scope 3

Al anden indirekte emission - upstream og downstream. Dvs. emission stammende fra produktionen af input til virksomhedens drift (udover energi) samt emission stammende fra anvendelsen af virksomhedens produkter og ydelser.

I fastlæggelsen af PJD's emission som følge af investeringer betragtes alene scope 1 og 2 emission.

Investeringsporteføljens CO₂e-udledning

I opgørelsen af investeringsporteføljens emission anvendes to metrikker:

Absolut carbon-emission: Den samlede sum af absolut emission stammende fra de selskaber, der er investeret i – beregnet ud fra de respektive finansierede andele af selskabernes CO₂-udledning:

$$\text{Absolut CO}_2\text{e udledning} = \sum_{i=1}^n \left(\frac{\text{Værdi af investering}_i}{\text{Samlet værdi af selskab}_i \text{ (EVIC)}} * \text{Selskabets CO}_2\text{e-udledning}_i \right)$$

Hvor n er antallet af virksomheder

- Metrikken afhænger af den finansierede andel. Er ikke normaliseret og dermed afhængig af porteføljens størrelse. Afhænger ikke af valuta.

² Enterprise Value Including Cash

Carbon footprint: Absolut udledning pr. investeret mio. (i en given valuta):

$$\text{Carbon footprint} = \frac{\text{Absolut CO}_2\text{e udledning}}{\text{Investeringsporteføljens markedsværdi (DKK mio.)}}$$

- Metrikken afhænger af den finansierede andel. Sammenligning på tværs af porteføljer og over tid er mulig pga. normalisering med porteføljeværdi. Metrikken er desuden følsom overfor ændringer i underliggende selskabernes markedsværdier, som er uafhængig af selskabernes udledning, og afhænger af valuta.

MSCI-gennemsnitsmodel: En kvantitativ model for estimering af carbon footprint

Hvor der ikke er adgang til rapporteret data for en investerings CO₂e-udledning anvendes en kvantitativ model til at estimere investeringens klimaaaftryk, herefter benævnt MSCI-gennemsnitsmodellen. MSCI-gennemsnitsmodellen tager afsæt i kategorisering af investeringer med udgangspunkt i to primære datapunkter:

- **Industrigruppe:** Angiver type af økonomisk aktivitet. Her anvendes GICS-klassificeringer, hvor der i alt er 24 forskellige industrigrupper.
- **Marked:** Angiver hvilken region investeringen primært opererer i. Der anvendes to markeder, 'developed' og 'emerging'.

For hver kombination af *Industrigruppe* og *Marked* beregnes et estimat for carbon footprint (scope 1 og scope 2 emission pr. million investeret). Estimatet laves med udgangspunkt i virksomhederne i MSCI-indeksene MSCI World Index og MSCI Emerging Markets Index. Virksomhederne i MSCI-indeksene bliver inddelt i markeder og industrigrupper, dvs. 48 grupper i alt. Derefter beregnes gennemsnitsværdierne af virksomhedernes carbon footprint for de enkelte grupper. Beregningen af carbon footprint for de enkelte grupper anvendes herefter som estimat for carbon footprint for investeringer i tilsvarende industrigrupper, hvor der ikke er adgang til rapporteret emissionsdata. Fordi estimatet af carbon footprint sker med udgangspunkt i enterprise value – og dermed den samlede finansiering af den givne forretningsmodel, skelnes der i denne model ikke mellem ejerskab og gæld. De anvendte emissionsdata for virksomhederne i de anvendte MSCI-indeks leveres af en ekstern data-leverandør, ISS ESG (senest tilgængelige emissionsdata, frigivet januar 2025).

Investeringer – aktivtyper inddraget

I nærværende afsnit beskrives de tilgange, der er anvendt for de forskellige aktivklasser i forbindelse med CO₂e-regnskabsopgørelsen til fastlæggelse af den af investeringerne afledte CO₂e-udledning eller CO₂e-sekvestring/fortrængning.

Børsnoterede aktier

- Gennem ejerskabet af de enkelte selskabers aktiekapital og gældsudstedelser har pensionsvirksomheden finansieret en andel af de respektive selskabers emissioner. I fordelingen af en virksomheds emission anvendes en EVIC-tilgang, der tager udgangspunkt i selskabets samlede finansiering.
- De anvendte data stammer fra ISS ESG, der leverer validerede data for de virksomheder, der selv offentliggør, samt leverer estimerede emissionsdata for de virksomheder, der ikke offentliggør via eksempelvis CDP eller bæredygtighedsrapportering.
 - ISS ESG's validering og estimering af emissionsdata bygger på en avanceret model med 800 sektorer og undersektorer, og sektorspecifikke regressionsmodeller, og hvor konglomerater opsplittes i forretningsområder og holdingselskaber på ejerskab af datterselskaber.

Kredit

- Gennem ejerskabet af de enkelte selskabers aktiekapital og gældsudstedelser har PJD finansieret en andel af de respektive selskabers emissioner. I fordelingen af en virksomheds emission anvendes en EVIC-tilgang, der tager udgangspunkt i selskabets samlede finansiering.

- De anvendte data er delvist leveret af ISS ESG. For de virksomheder, hvor ISS ESG ikke leverer data, anvendes modelleret data, jf. MSCI gennemsnitsmodellen beskrevet ovenfor.
- I tabellen under Andel af rapporteret data for Kredit, Private Equity, ejendomsfonde og infrastrukturfonde' fremgår det hvor stor en andel er rapporteret henholdsvis modelleret.

Private Equity fonde

- Gennem ejerskabet af de enkelte selskabers aktiekapital og gældsudstedelser har pensionsvirksomheden finansieret en andel af de respektive selskabers emissioner. I fordelingen af en virksomheds emission anvendes en EVIC-tilgang, der tager udgangspunkt i selskabets samlede finansiering.
- Dataleverandøren Burgiss leverer GICS-industrigruppe klassificering og landekode for de enkelte porteføljevirkomheder i fondene.
- De anvendte emissionsdata består delvist af rapporterede data modtaget fra forvalterne af investerede fonde, og delvist af modelleret data baseret på MSCI gennemsnitsmodellen beskrevet ovenfor. Hvor der foreligger rapporteret data (mindre end 3 år gammelt) anvendes det for det enkelte porteføljeselskab og ellers bruges MSCI gennemsnitsmodellen.
- Modtagne rapporterede data indeholder emissionstal for 2023.
- I tabellen under Andel af rapporteret data for Kredit, Private Equity, ejendomsfonde og infrastrukturfonde' fremgår det, hvor stor en andel der er henholdsvis rapporteret og modelleret.

Infrastruktur

- Fonde
 - Gennem ejerskabet af de enkelte selskabers aktiekapital og gældsudstedelser har pensionsvirksomheden finansieret en andel af de respektive selskabers emissioner. I fordelingen af en virksomheds emission anvendes en EVIC-tilgang, der tager udgangspunkt i selskabets samlede finansiering.
 - Dataleverandøren Burgiss leverer GICS-industrigruppe klassificering og landekode for de enkelte porteføljevirkomheder i fondene.
 - De anvendte emissionsdata består delvist af rapporteret data modtaget fra forvalterne af investerede fonde, og delvist af modelleret data baseret på MSCI gennemsnitsmodellen, beskrevet ovenfor. Hvor der foreligger rapporteret data (mindre end 3 år gammelt) anvendes det for det enkelte porteføljeselskab og ellers bruges MSCI gennemsnitsmodellen.
 - I Tabellen under Andel rapporteret data for Kredit, Private Equity, ejendomsfonde og infrastrukturfonde' fremgår det, hvor stor en andel er rapporteret henholdsvis modelleret.
- Direkte ejet infrastruktur - vindmølle- og solcelleparker
 - Emissioner
 - Driften af direkte ejede vindmølle- og solcelleparker medfører CO₂e-emission kategoriseret som scope 1 og scope 2-emissioner, som det er tilfældet med øvrige investerede økonomiske aktiviteter.
 - Data for 2024 er tilgængelige for knap 100 % af investeringerne. For en andel af vindmølleparkerne foreligger der ikke forbrugsdata for december måned, hvorfor disse er estimerede på baggrund af tidligere års data.
 - Emissionen opgøres på baggrund af den af Energinet offentliggjorte foreløbige miljødeklaration for det pågældende år (årgennemsnit) opdelt på DK1 og DK2 (www.energinet.dk/data-om-energi/data-til-dit-klimaregnskab/). Tidligere observationer er opgjort ud fra den seneste endelige miljødeklaration tilgængelig på rapporteringstidspunktet.

Danske realkreditobligationer

- Gennem ejerskabet af obligationer udstedt af danske realkreditinstitutter med pant i fast ejendom – private såvel som erhvervsejendomme – har PJD finansieret de til den faste ejendom knyttede emissioner stammende fra driften af disse.
- Det bemærkes, at der aktuelt udestår en endelig principiel afklaring omkring investors allokering af den fra investering i danske realkreditobligationer afledte emission i emissionsklasserne scope 1, 2 og 3. PJD har valgt at anvende en allokeringsmodel, der svarer til den for 2022 og 2023 anvendte, så længe en endelig afklaring ikke er på plads.
- Fire danske realkreditinstitutter offentliggør emissionen stammende fra de ejendomme, der er finansieret igennem de respektive institutter. Der er på tværs af disse forskelle i hvilke ejendomsstyper, der er medregnet.

- Emissionsestimationen foretages af realkreditinstitutterne på baggrund af FinansDanmark og Forsikring & Pensions fælles model "CO₂-model for den finansielle sektor", der tager afsæt i den generelle PCAF-model.
- Der er ikke adgang til specifikke data for de enkelte ejendommers varme-, el- og vandforbrug, hvorfor der tages udgangspunkt i ejendommens miljømærkning. Ud fra disse estimeres drift/brugs-emissionen på baggrund af byggeår, bygningstype, primær opvarmningskilde, geografisk lokation og bygningsareal. Der anvendes i denne forbindelse data fra Energistyrelsen og BBR-registret.
- Emissionen fra de enkelte ejendomme vægtes med 'Loan-To-Value' (LTV) for de respektive ejendomme, hvorved andelen af den samlede ejendoms forbrugsemission allokteres til ejeren af de pågældende bagvedliggende realkreditobligationer, der er brugt til at finansiere købet af de pågældende ejendomme.
- Der henvises til de danske realkreditinstitutter for en nærmere beskrivelse af deres estimationsmetoder.
- De LTV-vægtede emissioner vil variere over tid som følge af flere ting – herunder udviklingen, i ejendomspriser renteudvikling og finansieringsform (med/uden afdrag).
- Fastlæggelsen af emissionerne stammende fra investeringer i danske realkreditobligationer er foretaget ud fra de nominelle værdier på de pågældende obligationer og de samlede nominelle udstedelser på kapitalcenterniveau.
- Data er tilgængelige for omkring 100 % af investeringerne i danske realkreditobligationer.

Ejendomme

- Egen-forvaltede danske ejendomme
 - Opgørelsen af scope 1 og scope 2 CO₂e-udledningen er baseret på en bottom-up tilgang, hvor den aktuelle udledning opgøres på baggrund af det faktuelle forbrug. CO₂e-udledningen er opgjort som kg CO₂e pr. m² pr. år beregnet ud fra ejendommens bygningsareal. Opgørelsen er foretaget i overensstemmelse med de overordnede retningslinjer i GHG-protokollen.
 - Data er alene tilgængelige for egen-forvaltede danske ejendomme og leveres fra PJD's ejendomsadministratorer.
 - Der tages udgangspunkt i geografisk baseret CO₂-opgørelse. Emission inkluderes hvor den opstår og opgøres opdelt på henholdsvis el, vand og varme. CO₂-udledningen fra fjernvarmeforbruget beregnes ud fra brændsler anvendt i det lokale fjernvarmenet.
 - CO₂-udledningen er opgjort på baggrund af kendte bagvedliggende emissions-faktorer for 2023. Faktorerne fra 2023 er fremskrevet til 2024 i overensstemmelse med den forventede udvikling i Energistyrelsens klimastatus og fremskrivning 2024. Vandregnskabet tilknyttes CO₂-udledningen fra de respektive vandforsynings-selskabers drift.
 - Der eksisterer alene emissionsdata for ejendomme i drift, og som har været i drift et helt kalenderår, hvorfor det alene er disse, der indgår i fastlæggelsen. Ejendomme under opførelse indgår således ikke i opgørelsen, hvilket påvirker dækningsgraden, som er 21,9 %.
- Udenlandske ejendomme (fonde)
 - MSCI gennemsnitsmodellen er anvendt til at estimere udledningen for investeringerne.
 - Dataleverandøren Burgiss leverer GIGS-industrigruppe klassificering og landekode for de enkelte aktiver i fondene.

Statsobligationer og supranationals

- Gennem ejerskabet af statsobligationer og obligationsudstedelser fra supranationale organisationer kan pensionsvirksomheden som investor siges indirekte at være med til at finansiere den produktion og deraf afledte CO₂-emission, der foregår i de respektive lande.
- Den beregnede metrik adskiller sig fra beregningen af klimaaftryk for selskaber, ved at være et produktionsintensitetstal beregnet med udgangspunkt i udledning fra indenlandsk produktion relativt til den pågældende stats bruttonationalprodukt.
- Opgørelsen følger den opgørelsestilgang som er anlagt af 'UN Framework Convention on Climate Change' (UNFCCC).
- Sætningen ændres til: De underliggende data fra UNFCCC offentliggøres med en vis forsinkelse og hidrører hovedsageligt fra 2021 i nærværende opgørelse.
- Den anvendte metrik er beregnet ud fra den tilgang, EU anlægger i SFDR Principal Adverse Indicators nr. 15.
- Data er tilgængelige for ca. 99,9 % af de pågældende obligationsinvesteringer.

Andel rapporteret data for Kredit, Private Equity, ejendomsfonde og infrastrukturfonde

Aktivklasse	Andel model	Andel rapporteret
Kredit	89 %	11 %
Infrastruktur fonde	66 %	34 %
PE	78 %	22 %
Ejendomme fonde	100 %	0 %

Beregnet som:

andel rapporteret = total markedsværdi for rapporteret data / total markedsværdi.

Investeringer i skov (direkte ejet)

- Emissioner
 - Driften af skove medfører CO₂-emissioner
 - Disse fastlægges af tilknyttede skov-managers i samarbejde med Sampension-fællesskabets samarbejdspartnere på området
 - Der anvendes data for 2023, da data for 2024 ikke forelår på opgørelsestidspunktet.
 - Det er ikke muligt at estimere emissionen fra den resterende del af porteføljen.
- CO₂-sekvestrering
 - Gennem investeringer i skov-aktiver sker en CO₂-sekvestrering (dræn) som følge af skovens vækst
 - PJD har valgt at opgøre den CO₂-mæssige konsekvens af skovdriften - netto emission/sekvestrering - ud fra følgende metrikker:
 - Emission fra driften
 - Sekvestrering efter fældning
 - Fra årets tilvækst i træmasse trækkes skovmassen, der er fældet
 - Dræn fra langsigtet ophobning i træprodukter
 - Salg og anvendelse af fældet skov i form af såkaldt HWP (Harvested Wood Products - træprodukter til brug for eksempelvis byggematerialer), hvor CO₂-lagringen regnes for at være langvarig (mindst 100 år), hvorfor det betragtes som en langsigtet lagring af CO₂ i henhold til GHG-protokollen. Denne kategori betragtes for nuværende som 'scope 3' fra skovinvesteringer, hvorfor de ikke indgår i nærværende rapportering.
 - Opgørelsen sker med input fra administrationsfællesskabets samarbejdspartner på området med input fra tilknyttede skovforvaltere (TIMO's)
 - Hovedparten af emissions- og sekvestreringsdata er rapporterede data fra TIMO's. Der kan på nuværende tidspunkt være forskelle i de opgørelsesprincipper, der ligger bag de rapporterede data fra forskellige TIMO's. Det vurderes, at kvaliteten af de rapporterede data trods dette er betydeligt bedre end det, der kan opnås ud fra generel estimation af data.
 - Udviklingen og fastlæggelsen af internationale standarder for opgørelse af den biogene CO₂-sekvestrering ved skovdrift pågår i regi af GHG Protocol-organisationen i form af 'Land Sector and Removals Guidance'.
 - Opgørelsen af GHG-metrikker tager udgangspunkt i det udkast, der aktuelt er under behandling. I henhold til principperne under 'Net land management emissions and removals' opgøres og offentliggøres CO₂-sekvestrering ud fra en regnskabsmæssig tilgang.
 - Der anvendes data for 2023, da data for 2024 ikke forelår på opgørelsestidspunktet. Det er forventningen, at der vil være forskelle mellem den aktuelle opgørelsesmetode og de kommende opgørelsesprincipper.

Beregninger af basisaftryk

Beregnings af carbon footprint pr. 31. december 2019 (basisaftryk) bruges til at bestemme målsætninger til 2030.

Investeringer i Kredit

- Der er ikke adgang til gennemlyst data pr. 31. december 2019, men der foreligger en opgørelse over, hvor meget der er investeret i hver GICS industrigruppe fordelt på EM og DM. Derved kan carbon footprint beregnes jf. MSCI gennemsnitsmodel.

Investeringer i Aktier

- Beregningen er foretaget gennem ISS på samme vis som dette års beregninger. Se afsnittet ovenfor.

Investeringer i PE, ejendomme og infrastruktur fonde

- Der er adgang til gennemlyst data pr. 31. december 2019 og beregningen er foretaget på samme vis som dette års beregninger. Se afsnittet ovenfor. Til basisaftrykket er 100 % af beregnede data modelleret.

Investeringer i danske realkredit obligationer

- Det antages, at danske realkreditobligationer har samme aftryk pr. 31. december 2019 som de har haft pr. 31. december 2022. Denne antagelse skyldes, at vi ikke har data før 2022.

Danske vindmøller

- Der er rapporteret carbon footprint for vindmøllerne fra ultimo 2022. Ligesom de danske realkreditter bruges tidligst tilgængelige observation som proxy. Dvs. vindmøllerne indgår med samme carbon footprint i 2019 som 2022.

Ved brug af MSCI-gennemsnitsmodel er der hentet ISS data for 2019, hvor virksomhedslisten for MSCI-indeks er den der gældende for ultimo 2023, således at virksomhedslisten for MSCI er den samme som for ultimo 2023 beregninger

Investeringer med fokus på den grønne omstilling

Opgørelse af investeringer med fokus på den grønne omstilling tager udgangspunkt i rammerne for opgørelse af investeringer der bidrager til et miljømæssigt mål, jf. i EU's Sustainable Finance Disclosure Regulation og tilhørende tekniske standarder (SFDR). Det omfatter både investeringer omfattet af EU's taksonomiforordning og investeringer, hvis underliggende forretningsmodeller vurderes at fremme eller bidrager positivt til miljømæssige karakteristika, men som ikke kan klassificeres som værende miljømæssigt bæredygtige i henhold til EU's taksonomiforordning. Disse aktiver benævnes som såkaldte SFDR 2.17-aktiver.

For begge kategorier gælder:

- at investeringen bidrager væsentligt til et eller flere af EU's seks klima- og miljømål opstillet for miljømæssigt bæredygtige økonomiske aktiviteter
- at investeringen overholder god ledelsespraksis, og
- at investeringen ikke vurderes at have en væsentlig negativ indvirkning på miljømæssige eller sociale forhold.

For SFDR 2.17-aktiver, der hviler på EU's Disclosureforordnings artikel 2.17, gælder, at rammerne for vurderingen af om et aktiv bidrager til et miljømæssigt mål er videre end de meget stramme krav under EU-taksonomien³. Det er dog forventningen, at en lang række af de investeringsaktiver, der kan klassificeres som artikel 2.17-bæredygtige, over tid vil kunne klassificeres som værende EU-taksonomi-aktiver, i takt med at kravene til rapportering i medfør af EU's taksonomiforordning indføres.

³ Bæredygtige investeringer er i SFDR artikel 2.17 defineret som investeringer i en økonomisk aktivitet, som bidrager til et miljømæssigt mål som målt fx ved hjælp af nøgleindikatorer for ressourceeffektivitet for anvendelse af energi, vedvarende energi, råmaterialer, vand og jord, for affaldsproduktion og drivhusgasemissioner eller for dens indvirkning på biodiversiteten og den cirkulære økonomi - forudsat at sådanne investeringer ikke er til væsentlig skade for nogen af disse mål, og at de virksomheder, der investeres i, følger god ledelsespraksis.

Koncern- og kasseregnsk

pensions- ab

Resultat- og totalindkomstopgørelse	43
Balance	44
Egenkapitalopgørelse	45
Noter til regnskabet	46

Koncern- og pensionskasseregnskab

RESULTAT- OG TOTALINDKOMSTOPGØRELSE		KONCERN		PENSIONSASSE	
Note	T. kr.	2024	2023	2024	2023
2	Medlemsbidrag	489.941	486.381	489.941	486.381
	Medlemsbidrag, i alt	489.941	486.381	489.941	486.381
9	Indtægter fra kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	-331	-3.693
10	Indtægter fra kapitalandele i associerede virksomheder	8.373	-13.199	8.373	-13.199
	Indtægter af investeringsejendomme	-444	-316	0	0
3	Renteindtægter og udbytter mv.	277.486	229.091	277.232	228.887
4	Kursreguleringer	869.826	1.133.585	869.957	1.137.125
	Renteudgifter	130	-222	130	-222
5	Administrationsomkostninger ifm. investeringsvirksomhed	-69.038	-55.405	-69.032	-55.370
	Investeringsafkast, i alt	1.086.332	1.293.535	1.086.329	1.293.528
	Pensionsafkastskat	-155.471	-140.788	-155.471	-140.788
6	Udbetalte ydelser	-552.272	-482.000	-552.272	-482.000
	Pensionsydelse, i alt	-552.272	-482.000	-552.272	-482.000
15	Ændring i pensionshensættelse, i alt	-747.015	-910.260	-747.015	-910.260
13	Ændring i overskudskapital	-23.380	-43.974	-23.380	-43.974
5	Administrationsomkostninger	-5.954	-5.650	-5.954	-5.650
	Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-5.954	-5.650	-5.954	-5.650
	Overført investeringsafkast	-97.861	-162.361	-97.861	-162.361
	PENSIONSTEKNISK RESULTAT	-5.680	34.882	-5.683	34.875
7	PENSIONSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING	-139	-812	-139	-812
	Egenkapitalens investeringsafkast	136.446	169.454	136.446	169.454
	RESULTAT FØR SKAT	130.626	203.525	130.623	203.518
	Pensionsafkastskat for egenkapitalen	-38.831	-7.400	-38.828	-7.393
	ÅRETS RESULTAT	91.796	196.125	91.796	196.125
	ÅRETS SAMLEDE TOTALINDKOMST	91.796	196.125	91.796	196.125

Koncern- og pensionskasseregnskab (fortsat)

Note	BALANCE T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2024	2023	2024	2023
	AKTIVER				
8	Investerings ejendomme	2.436	2.075	0	0
9	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	8.861	7.503
10	Kapitalandele i associerede virksomheder	131.317	100.757	131.317	100.757
	Udlån til associerede virksomheder	56.494	28.279	56.494	28.279
	Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt	187.811	129.036	196.672	136.539
	Kapitalandele	2.716.401	2.214.963	2.716.401	2.214.963
	Investeringsforeningsandele	2.790.738	2.544.186	2.790.738	2.544.186
	Obligationer	3.540.226	4.580.255	3.540.226	4.580.255
	Pantsikrede udlån	85.006	79.022	85.006	79.022
11	Afledte finansielle instrumenter	537.305	355.046	537.305	355.046
	Indlån i kreditinstitutter	1.197.604	130.579	1.197.602	130.579
	Andre finansielle investeringsaktiver, i alt	10.867.280	9.904.050	10.867.278	9.904.050
	INVESTERINGS AKTIVER, I ALT	11.057.527	10.035.161	11.063.950	10.040.589
12	INVESTERINGS AKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTETPRODUKTER	7.482.623	6.455.637	7.485.849	6.460.056
	Tilgodehavender hos medlemmer, i alt	22.292	66.929	22.292	66.929
	Andre tilgodehavender	95.283	92.751	95.283	92.657
	TILGODEHAVENDER, I ALT	117.575	159.680	117.575	159.587
	Likvide beholdninger	484.260	296.676	474.574	286.955
	Øvrige	160.223	194.951	160.223	194.951
	ANDRE AKTIVER, I ALT	644.483	491.627	634.798	481.906
	Tilgodehavende renter	51.801	56.663	51.800	56.663
	Andre periodeafgrænsningsposter	15.944	13.826	15.944	13.826
	PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER, I ALT	67.744	70.489	67.744	70.489
	AKTIVER, I ALT	19.369.953	17.212.594	19.369.917	17.212.627

Note	BALANCE T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2024	2023	2024	2023
	PASSIVER				
	Overført overskud	2.387.357	2.341.741	2.387.357	2.341.741
	EGENKAPITAL, I ALT	2.387.357	2.341.741	2.387.357	2.341.741
13	Overskudskapital	868.919	845.539	868.919	845.539
	ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, I ALT	868.919	845.539	868.919	845.539
14	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter	7.347.313	7.066.607	7.347.313	7.066.607
15	Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter	6.761.695	6.298.318	6.761.695	6.298.318
7	Erstatningshensættelser	4.177	4.130	4.177	4.130
	PENSIONS MÆSSIGE HENSÆTTELSE R, I ALT	14.113.185	13.369.055	14.113.185	13.369.055
16	Gæld til kreditinstitutter	28.150	22.522	28.150	22.522
	Aktuelle skatteforpligtelser	4	1	0	0
17	Anden gæld	1.972.338	588.821	1.972.306	588.854
	GÆLD, I ALT	2.000.492	611.343	2.000.456	611.376
	PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER	0	44.916	0	44.916
	PASSIVER, I ALT	19.369.953	17.212.594	19.369.917	17.212.627
1	ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS				
18	EVENTUALFORPLIGTELSE R				
19	SIKKERHEDSSTILLELSE R				
20	REALISERET RESULTAT OG FORDELING AF REALISERET RESULTAT				
21	FINANSIELLE INSTRUMENTER INDREGNET TIL DAGSVÆRDI				
22	OVERSIGT OVER BEHOLDNINGER OG AFKAST				
23	SUPPLERENDE NØGLETAL FOR PRODUKTER				
24	MARKEDSRENTEPRODUKT, AFKAST MV. PR. INVESTERINGSPROFIL				
25	5 ÅRS HOVED- OG NØGLETAL				
26	RISIKOSTYRING				

Egenkapitalopgørelse

T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
	2024	2023	2024	2023
Egenkapital 1. januar	2.341.741	2.195.177	2.341.741	2.195.177
Overført overskud 1. januar	2.341.741	2.195.177	2.341.741	2.195.177
Årets resultat	91.796	196.125	91.796	196.125
Egenkapital tilskud ifm. omvalg	-230	1.073	-230	1.073
Tillægspensioner	-45.950	-50.635	-45.950	-50.635
Overført overskud 31. december	2.387.357	2.341.741	2.387.357	2.341.741
Egenkapital 31. december	2.387.357	2.341.741	2.387.357	2.341.741
Kapitalgrundlag				
Egenkapital			2.387.357	2.341.741
Overskudskapital			868.919	845.539
Forskel mellem regnskabs- og solvensmæssige hensættelser			-9.820	19.813
Kapitalgrundlag			3.246.456	3.207.093

GENERELT

Koncernens og pensionskassens årsrapport er aflagt i overensstemmelse med Lov om forsikringsvirksomhed samt Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser (regnskabsbekendtgørelsen).

Anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til årsrapporten for 2023.

Alle beløb i regnskabet præsenteres i hele tusinde kr. Hvert tal afrundes for sig, og der kan derfor forekomme mindre forskelle mellem de anførte totaler og summen af de underliggende tal.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes alle årets indtægter i takt med, at de indtjenes, og alle årets omkostninger i takt med, at de afholdes. Alle gevinster og tab, værdireguleringer, afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsel af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen, indgår i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde koncernen og pensionskassen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen og pensionskassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter indregnes på handelsdagen.

Der foretages ikke modregning af finansielle aktiver og finansielle forpligtelser med samme modpart, selv om pensionskassen har ret til det, når afhændelse af aktivet og afviklingen af forpligtelsen ikke sker samtidigt.

Ved første indregning benyttes kostpris, som svarer til dagsværdi. Efterfølgende måles

aktiver og forpligtelser primært til dagsværdi. Dette er nærmere beskrevet under de enkelte regnskabsposter.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Som målevaluta anvendes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Væsentlige regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Ved udarbejdelse af koncern- og årsregnskabet foretager ledelsen en række skøn og vurderinger om fremtidige forhold, som har indflydelse på den regnskabsmæssige værdi af aktiver og forpligtelser. Ligeledes anvendes eksterne input fra Finanstilsynet og EIOPA, som beror på skøn og vurderinger om fremtidige forhold, ved værdiansættelsen af aktiver og forpligtelser.

De anvendte skøn og vurderinger er baseret på forudsætninger, som ledelsen anser for forsvarlige, men som i sagens natur er usikre og uforudsigelige. Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uforudsete fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå.

De områder, hvor skøn og vurderinger har den væsentligste effekt på koncern- og årsregnskabet, er:

Note	Væsentlige skøn, estimater og forudsætninger
Note 14	Hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter
Note 14	Input til opgørelsen: • Rentekurve til tilbagediskontering • Indregnet forventet fremtidig levetidstrend • Dødelighed • Invalidehyppighed • Omkostninger og inflation • Kollektive dækninger • Tilbagekøbs- og fripolicesandsynlighed

Note 21	Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi
Note 21	Unoterede kapitalandele, inkl. private equity-, ejendoms- og skovfonde
Note 21	Input til opgørelserne: • Forventede cash flows • Rentekurve til tilbagediskontering • Evt. diskretionær værdiregulering på baggrund af tilknyttede markedsindeks
Note 21	Unoterede obligationer, inkl. kreditobligationer og strukturerede obligationer
Note 21	Input til opgørelserne: • Priser for sammenlignelige obligationer • Indikative priser fra investeringsbanker

Målingen af hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter opgøres ved en aktuariemæssig beregningsmetode, hvortil en række input i form af beregninger eller forudsætninger anvendes. Målingen er især påvirket af usikkerhed på den anvendte rentekurve til tilbagediskontering og den indregnede forventede fremtidige levetidstrend, der er fastlagt med input fra Finanstilsynets benchmark. De anvendte forudsætninger ved målingen omfatter herudover væsentligst dødelighed, invalidehyppighed samt tilbagekøbs- og fripolicesandsynlighed.

Måling af investeringsaktiver placeret i dagsværdihierarkiets niveau 3 er pga. illikviditet og tidsmæssig forskydning forbundet med større usikkerhed end mere likvide aktiver placeret i niveau 1 og 2, hvor måling af dagsværdi sker ud fra en offentlig tilgængelig kurs på et aktivt marked eller ud fra input, der i væsentligt omfang er direkte observerbare. Måling af investeringsaktiver placeret i niveau 3 har derfor typisk den største usikkerhed, da målingen ofte baseres på ikke-observerbare input. Ud over usikkerhed knyttet til dagsværdien er der som omtalt under afsnittet om risikostyring en risiko knyttet til, at større salg af illikvide aktiver over en kort tidsperiode ikke kan ske til samme priser som mindre salg. Pensionskassen er dog ikke i praksis udsat for nævneværdig risiko for at skulle sælge illikvide aktiver på ufordelagtige vilkår. Beholdningen af de mest likvide aktiver indplaceret i dagsværdihierarkiets niveau 1 overstiger langt de årlige betalingsforpligtelser.

Fordeling af realiseret resultat

De over for Finanstilsynet anmeldte regler for beregning og fordeling af resultatet mellem egenkapitalen, overskudskapitalen og medlemmerne er følgende:

Egenkapitalen og overskudskapitalen (kapitalgrundlaget) tildeles en forholds- mæssig andel af årets investeringsafkast i gennemsnitsrentemiljøet.

For pensionsaftaler med ubetingede tilsagn tildeles kapitalgrundlaget en betaling (risikoforrentning) på 0,4 % af depoterne. Kapitalgrundlaget tildeles ikke betaling vedrørende aftaler med betingede tilsagn. Medlemmerne tildeles resten, svarende til årets realiserede resultat fratrukket den beregnede tildeling til kapitalgrundlaget.

Resultat af syge- og ulykkesforsikring tildeles kapitalgrundlaget.

Koncernforhold og konsolideringspraksis

Tilknyttede virksomheder indgår i konsolide- ringen. Koncernregnskabet er udarbejdet på grundlag af årsregnskaber eller anden rapportering for alle de virksomheder, der indgår i konsolideringen, opgjort efter kon- cernens regnskabspraksis.

Konsolideringen er foretaget ved sam- menlægning af ensartede regnskabs- poster linje for linje og ved eliminerings af koncernmellemværender samt af koncerninterne indtægter og omkostninger.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder udlignes med pensionskassens andel af den tilknyttede virksomheds regnskabs- mæssige indre værdi opgjort ved årets udgang.

Nyerhvervede eller afhændede tilknyt- tede virksomheder indregnes i koncern- regnskabet fra overtagelsestidspunktet henholdsvis indtil afhændelsestids- punkt.

Nærtstående parter

Nærtstående parter for pensionskassen er direkte ejede dattervirksomheder og associerede virksomheder samt bestyrelse og direktion.

Koncerninterne transaktioner

Koncerninterne transaktioner foretages på et skriftligt grundlag og afregnes på markedsbaserede vilkår.

RESULTATOPGØRELSE

Pensionsteknisk resultat

Medlemsbidrag

Under medlemsbidrag indregnes ordinære bidrag vedrørende regnskabsåret på forfaldstidspunktet og indskud indregnes på betalingstidspunktet. Arbejdsmarkedsbidrag er fratrukket i posten.

Investeringsafkast

Indtægter fra kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Indtægter fra kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder indeholder kon- cernen og pensionskassens forholdsmæs- sige andel af det samlede resultat efter skat opgjort efter koncernens regnskabspraksis.

Indtægter af investeringsejendomme

Posten indeholder resultat af drift af investe- ringer i ejendomme efter fradrag af omkost- ninger til administration, men før fradrag af prioritetsrenter.

Renteindtægter og udbytter m.v.

Posten indeholder årets renter fra finansielle investeringsaktiver og likvide beholdninger, indeksregulering af indeksobligationer og modtagne udbytter af kapitalandele, herun- der aktier og investeringsfonde. Herudover indgår renteindtægter fra udlån til tilknyttede og associerede virksomheder.

Kursreguleringer

Posten omfatter realiserede og urealiserede nettogevinster/-tab på investeringsaktiver,

herunder valutakursreguleringer, bortset fra gevinster og tab vedrørende tilknyttede virk- somheder og associerede virksomheder.

Valutakursreguleringer indeholder værdire- gulering, der kan henføres til valutakursfor- skelle ved omregning til danske kroner.

Aktiver og passiver i fremmed valuta omregnes til danske kroner efter lukkekur- sen på balancedagen. Transaktioner i året omregnes til transaktionsdagens valuta- kurs, og såvel realiserede som urealiserede valutakursgevinster og kurstab indregnes i resultatopgørelsen.

Renteudgifter

Posten renteudgifter indeholder primært årets renteudgifter vedrørende investerings- aktiviteter og prioritetsrenter.

Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed

Posten indeholder vederlag for administra- tion, en andel af direkte afholdte administra- tionsomkostninger, depotgebyrer, etable- ringsomkostninger og performance fees vedrørende fonde, samt handelsomkostnin- ger vedrørende værdipapirhandel.

Omkostninger vedrørende fonde mv. indgår i posten i det omfang, der er modtaget oplys- ninger herom.

Pensionsafkastskat

Posten pensionsafkastskat indeholder omkostninger til den pensionsafkastskat, som betales for regnskabsåret på vegne af medlemmerne. Negativ pensionsafkastskat (individuel og på institut niveau) indregnes i opgørelsen af årets ændring i pensionsmæs- sige hensættelser.

Den individuelle pensionsafkastskat bereg- nes ud fra det afkast, der tilskrives medlem- mernes depoter, idet der dog tages højde for eventuel friholdt værdi.

Den ufordelte pensionsafkastskat (institut niveau) beregnes med udgangspunkt i forskellen mellem medlemmernes andel af årets investeringsafkast og det afkast, som er

Noter til regnskabet (fortsat)

tilskrevet medlemmernes depoter, idet der dog tages højde for eventuel friholdt værdi.

Egenkapitalens og overskudskapitalens andel af pensionsafkastskat beregnes på baggrund af andel af realiseret resultat. Indtægter fra udskudt pensionsafkastskat vedrørende egenkapital og overskudskapital indregnes i resultatopgørelsen under posten Pensionsafkastskat og som et aktiv under posten Andre aktiver.

Pensionsydelse

Udbetalte ydelser indeholder årets udbetalte pensionsydelse. Egenkapitalens andel af udbetalte pensionsydelse er dog ført direkte under egenkapitalen.

Ændring i pensionshensættelser

Posten omfatter årets ændring i pensions-hensættelser vedrørende både gennemsnitsrenteprodukter og markedsrentepro-dukter.

Ændring i overskudskapital

Posten omfatter årets ændring i overskudskapital, som består af individuelle særlige bonushensættelser.

Pensionsmæssige driftsomkostninger

Pensionsmæssige driftsomkostninger omfatter et administrationshonorar i henhold til administrationsaftale med Sampension Administrationsselskab A/S samt direkte afholdte omkostninger. Administrationsomkostningerne er opdelt på pensionsvirksomhed og investeringsvirksomhed.

Overført investeringsafkast

Det pensionstekniske resultat er fratrasket overført investeringsafkast, der udgør egenkapitalens investeringsafkast.

Pensionsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring

Pensionsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring opgøres efter reglerne for skadesforsikring.

Præmieindtægter består af årets forfaldne præmier.

Erstatningsudgifter indeholder årets betalte erstatninger reguleret for ændring i erstatningshensættelser. Investeringsafkastet indeholder den andel af det samlede investeringsafkast, der kan henføres til syge- og ulykkesforsikringen og opgøres efter reglerne for livsforsikring. Det pensionstekniske resultat af syge- og ulykkesforsikring indgår på en enkelt linje i resultatopgørelsen og specificeres i en note.

Pensionsafkastskat for egenkapitalen

Posten omfatter egenkapitalens andel af den samlede pensionsafkastskat.

BALANCE

Investeringsaktiver

Investeringssejendomme

Investeringssejendomme måles ved første indregning til kostpris, der omfatter ejendommens købspris og eventuelle direkte tilknyttede omkostninger. Efterfølgende måles investeringsejendomme til dagsværdi.

For Investeringssejendomme fastsættes dagsværdien ved hjælp af DCF-metoden. Dagsværdier opgøres efter DCF-metoden sker på grundlag af den enkelte ejendoms forventede cash flows fra indtægter og omkostninger for en relevant planlægningsperiode, terminalværdien ved planlægningsperiodens udløb og en diskonteringsrentekurve modsvarende planlægningsperioden.

Ejendomme, der på balancedagen er planlagt solgt, måles til dagsværdi svarende til den forventede salgspris med fradrag af eventuelle omkostninger forbundet med salget.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Virksomheder, hvor pensionskassen har bestemmende indflydelse, indgår som tilknyttede virksomheder. Som udgangspunkt

anses virksomheder, hvor pensionskassen besidder mere end

50 % af stemmerettighederne, som tilknyttede virksomheder. Det afgørende er dog, hvorvidt der er tale om reel indflydelse, og dette vurderes for de enkelte virksomheder ud fra muligheden for at påvirke aktiviteter, ledelsesstruktur, økonomiske dispositioner og risikoforhold.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder måles til den forholds-mæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi i henhold til virksomhedernes senest aflagte årsrapport eller anden rapportering, opgøres efter pensionskassens regnskabspraksis.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Virksomheder, hvor pensionskassen har betydelig men ikke bestemmende indflydelse, indgår som associerede virksomheder. Som udgangspunkt anses virksomheder, hvor pensionskassen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne som associerede virksomheder. Det afgørende er dog, hvorvidt der er tale om reel indflydelse, og dette vurderes for de enkelte virksomheder ud fra muligheden for at påvirke aktiviteter, ledelsesstruktur, økonomiske dispositioner og risikoforhold.

Kapitalandele i associerede virksomheder måles til den forholds-mæssige andel af den regnskabsmæssige indre værdi i henhold til virksomhedernes senest aflagte årsrapport eller perioderegnskab. Kapitalandele justeres derudover for efterfølgende kapitaludvidelser, kapitalnedsættelser og udbytte indtil statusudspunktet. Desuden værdireguleres kapitalandele diskretionært, hvis det skønnes, at den justerede indre værdi ikke afspejler andelenes dagsværdi.

Kapitalandele og investeringsforeningsandele

Børsnoterede kapitalandele og investeringsforeningsandele måles til dagsværdi på balancedagen. Den svarer normalt til

andelenes offentlige pris fastsat på et aktivt marked (lukkekursen).

Unoterede kapitalandele og investeringsfor- eningsandele måles til en skønnet dags- værdi. Den er ultimo året normalt baseret på tredje kvartals rapportering fra eksterne ma- nagers justeret for efterfølgende kapitaludvi- delser, kapitalnedsættelser og udbytte indtil statutidspunktet. Desuden værdireguleres de enkelte andele diskretionært på baggrund af de tilknyttede markedsindeks, hvis det skønnes, at den justerede indre værdi ikke afspejler andelenes dagsværdi. Oplysninger om kurser mv., der fremkommer efter regn- skabsafslutningen, vil alene blive medtaget, hvis disse er væsentlige for vurderingen af koncern- og årsregnskabet.

Obligationer

Børsnoterede obligationer måles til dags- værdi på balancedagen. Den svarer normalt til obligationens offentlige pris fastsat på et aktivt marked (lukkekursen). For obligatio- ner, hvor der ikke foreligger en offentlig pris fastsat på et aktivt marked, sker målingen på grundlag af enten:

- offentlige priser på sammenlignelige obli- gationer justeret for eventuelle forskelle
- indikative priser modtaget fra investe- ringsbanker
- nutidsværdiberegning på grundlag af skøn over bl.a. diskonteringsrentekurve, risikopræmier, førtidsindfrielse samt omfang af misligholdelse og dividende på bagvedliggende lån.

Dagsværdi af udtrukne obligationer måles til kurs 100.

Pantesikrede udlån

Pantesikrede udlån måles til dagsværdi på balancedagen. Værdireguleringer føres i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi på balancedagen. Den fast- sættes for børsnoterede instrumenter med en lukkekurs, mens OTC-instrumenters dagsværdi fastsættes med generelt accep-

terede metoder på grundlag af observerbare markedsdata.

Værdireguleringer føres i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Indlån i kreditinstitutter

Indlån i kreditinstitutter er aftaleindskud i kreditinstitutter og måles til dagsværdi.

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter

Investeringsaktiver tilknyttet markedsrente- produkter måles efter samme praksis som beskrevet for pensionskassens investerings- aktiver ovenfor og specificeres i en note til balanceposten.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til pålydende værdi med fradrag af nedskrivninger til imødegåel- se af tab. Nedskrivning til imødegåelse af tab opgøres på grundlag af en individuel vurde- ring af de enkelte tilgodehavender.

Andre aktiver

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger består af indlån i kre- ditinstitutter. Likvide beholdninger måles til dagsværdi.

Øvrige

Øvrige består bl.a. af tilgodehavende pensi- onsafkastskat (institut niveau).

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter tilgodehavende renter samt afholdte omkostninger vedrø- rende efterfølgende regnskabsår. Periode- afgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

Ansvarlig lånekapital

Overskudskapital

I overskudskapital indgår individuelle særlige

bonushensættelser (bonuskapital). Over- skudskapital forrentes som egenkapitalen og indgår i kapitalgrundlaget til dækning af solvenskapitalkrav.

Overskudskapital bliver opbygget af fem pct. af medlemsbidraget for gennemsnitsrente- produkter og to pct. af medlemsbidrag for markedsrenteprodukter.

Pensionsmæssige hensættelser

Pensionshensættelser, gennemsnitsrenteprodukter

Pensionshensættelserne opgøres til markedsværdi i henhold til principper anmeldt til Finanstilsynet. Ved opgørelse af hensættelserne anvendes den risikofri rentekurve, som offentliggøres af EIOPA i henhold til Solvens II direktivet, eller en rentekurve, der ikke afviger væsentligt herfra. Ved opgørelsen anvendes desuden forudsætninger om dødelighed, invalide- hyppighed, omskrivning til fripolice, udtræ- delsesgodtgørelser og et skøn for forventede fremtidige levetidsforbedringer, der er fast- lagt som Finanstilsynets benchmark.

Pensionskassen har gennemsnitsrente- bestanden i to selvstændige kontributions- grupper en for ubetingede tilsagn og en for betingede tilsagn.

Garanterede ydelser

Garanterede ydelser omfatter forpligtelser til at betale ydelser. Garanterede ydelser opgøres som nutidsværdien af de ydelser, der er garanteret ordningen (ubetinget), med tillæg af nutidsværdien af den forven- tede fremtidige udgift til administration af ordningen og med fradrag af nutidsværdien af de aftalte fremtidige bidrag. Derudover indregnes udskudt pensionsafkastskat (individuel).

Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser

Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser omfatter pensionskassens gennemsnits- renteordninger med en betinget ydelsesga- ranti og opgøres som værdien af de aftalte ydelser. Værdien fastsættes efter samme

Noter til regnskabet (fortsat)

metode, som anvendes for de garanterede ydelser. For rentegruppe F udgør bonuspotentiale på ugaranterede ydelser værdien af aktiverne. Derudover indregnes udskudt pensionsafkastskat (individuel).

Individuelt bonuspotentiale

Individuelt bonuspotentiale omfatter forpligtigelser til at yde bonus. Individuelt bonuspotentiale opgøres som værdien af medlemmernes opsparring med fradrag af de garanterede eller ugaranterede ydelser. Medlemmernes andel af et fald i aktivernes værdi indregnes primært ved at nedbringe kollektivt bonuspotentiale, jf. nedenfor. Hvis kollektivt bonuspotentiale ikke kan absorbere faldet i aktivernes værdi, reduceres individuelt bonuspotentiale i henhold til pensionskassens anmeldte regler for overskudsfordeling.

Kollektivt bonuspotentiale

Kollektivt bonuspotentiale omfatter medlemmernes andel af realiserede resultater, der endnu ikke er tilskrevet det enkelte medlem ifølge kontributionsprincippet.

Akkumuleret værdiregulering

Akkumuleret værdiregulering indeholder merhensættelser udover de retrospektive hensættelser. Derudover er indeholdt udskudte pensionsafkastskatteaktiver, der er beregnet på diskonteret basis.

Fortjenstmargen

Fortjenstmargen består af nutidsværdien af den forventede fremtidige fortjeneste i de resterende perioder for pensionsaftaler, som pensionskassen har indgået. Fortjenstmargen på pensionskassens pensionsaftaler udgør nul, da al fortjeneste tilgår medlemmerne.

Risikomargen

Pensionshensættelserne for bestanden af garanterede ordninger tillægges en risikomargen. Risikomargen er det beløb, som forventes at skulle betales til en anden pensionsvirksomhed for at overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle bestanden af pensionsaftaler afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrøm-

me. Risikomargen opgøres som en justering til de væsentligste intensiteter i beregningen af nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme.

Hensættelser til markedsrenteprodukter

Hensættelser til markedsrenteprodukter opgøres til markedsværdien af de modsvarende netto investeringsaktiver.

Erstatningshensættelser

Erstatningshensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikring omfatter beløb til dækning af skader, der ved årets udløb er indtruffet, men endnu ikke betalt. Erstatningshensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikring opgøres på grundlag af oplysninger om skadernes størrelse med tillæg af et erfaringsmæssigt fastsat beløb til dækning af indtrufne, men endnu ikke anmeldte skader (IBNR-hensættelse). Erstatningshensættelser vedrørende syge- og ulykkesforsikring, der afvikles ved løbende udbetalinger, opgøres til nutidsværdi efter aktuarmæssige principper ved tilbagediskontering af de forventede fremtidige udbetalinger. Tilbageiskontering sker på basis af den rentekurve, som offentliggøres af EIOPA i henhold til Solvens II direktivet, eller en rentekurve, der ikke afviger væsentligt herfra.

Gæld

Gæld til kreditinstitutter

Gæld til kreditinstitutter omfatter blandt andet gæld vedrørende repoforretninger. Repoforretninger, som er solgte værdipapirer, hvor der samtidig med salget er indgået aftale om tilbagekøb, indregnes i balancen, som om værdipapirerne fortsat var en del af beholdningen. Det modtagne vederlag indregnes som gæld til kreditinstitutter og måles til dagsværdi.

Anden gæld

Anden gæld omfatter gæld vedrørende obligationskøb som følge af handler med lang valør samt afledte finansielle instrumenter, og måles til dagsværdi. Herudover indgår skyldig pensionsafkastskat i posten.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi.

HOVED- OG NØGLETAL

Pensionskassens hoved- og nøgletal udarbejdes efter reglerne i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser. For yderligere oplysninger henvises til Nøgletalsdefinitioner side 75. Hovedtallene for koncernen er de samme som for pensionskassen, bortset fra Aktiver, i alt. Der udarbejdes ikke nøgletal for koncernen, da denne kun omfatter én pensionskasse.

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2024	2023	2024	2023
2	Medlemsbidrag				
	Ordinære bidrag	447.289	434.965	447.289	434.965
	Indskud	42.651	51.416	42.651	51.416
	Medlemsbidrag, i alt	489.941	486.381	489.941	486.381
	Medlemsbidrag kan fordeles således				
	Kontrakter med bonusordning	220.156	214.754	220.156	214.754
	Markedsrenteprodukter	269.785	271.626	269.785	271.626
	I alt	489.941	486.381	489.941	486.381
	Ordinære bidrag fordelt efter medlemmernes bopæl				
	Danmark	442.885	430.431	442.885	430.431
	Andre EU-lande	3.197	3.322	3.197	3.322
	Øvrige lande	1.207	1.212	1.207	1.212
	I alt	447.289	434.965	447.289	434.965
	Antal medlemmer	11.438	11.391	11.438	11.391
	Heraf antal medlemmer med markedsrentekontrakter	4.806	4.545	4.806	4.545
3	Renteindtægter og udbytter mv.				
	Udbytte af kapitalandele	33.922	42.026	33.922	42.026
	Udbytte af investeringsforeningsandele	777	1.454	777	1.454
	Renter af obligationer	206.082	180.797	206.082	180.797
	Renter af pantsikrede udlån	6.793	6.076	6.793	6.076
	Øvrige renteindtægter	14.907	11.396	14.652	11.191
	Indeksregulering	8.099	-12.330	8.099	-12.330
	Afledte finansielle instrumenter	6.907	-327	6.907	-327
	Renteindtægter og udbytter mv., i alt	277.486	229.091	277.232	228.887
4	Kursreguleringer				
	Investeringsejendomme	-131	-3.540	0	0
	Kapitalandele	189.348	62.255	189.348	62.255
	Investeringsforeningsandele	965.469	730.050	965.469	730.050
	Obligationer	142.041	297.427	142.041	297.427
	Pantsikrede udlån	-303	1.286	-303	1.286
	Afledte finansielle instrumenter	-440.318	56.055	-440.318	56.055
	Indlån i kreditinstitutter	12.574	-8.519	12.574	-8.519
	Øvrigt	1.146	-1.429	1.146	-1.429
	Kursreguleringer, i alt	869.826	1.133.585	869.957	1.137.125

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2024	2023	2024	2023
5	Administrationsomkostninger				
	Pensionskassen indgår i administrationsfællesskabet Sampension Administrationsselskab A/S, som PJD har indgået administrationsaftale med. Alle medarbejdere er ansat i og aflønnes af Sampension Administrationsselskab A/S. Pensionskassen andel heraf afregnes via administrationsvederlaget. Vederlag til bestyrelsen afholdes dog direkte af pensionskassen. Ansvarlige for kontrolfunktioner er endvidere ansat i pensionskassen. I administrationsomkostninger ifm. pensions- og investeringsvirksomhed indgår følgende personaleudgifter:				
	Vederlag til bestyrelse	-1.309	-1.168	-1.309	-1.168
	Personaleudgifter, i alt	-1.309	-1.168	-1.309	-1.168
	Vederlag til direktion, bestyrelse og væsentlige risikotagere				
	Vederlag til direktion og ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil, er fordelt efter ejerandele til de enheder, der indgår i og ejer administrationsfællesskabet Sampension Administrationsselskab A/S. PJD ejer 3 % (2023: 3 %) af Sampension Administrationsselskab A/S. PJD's andel af af administrerende direktør Mads Smith Hansens samlede vederlag på 4,5 mio. kr. (2023: 4,5 mio. kr.) udgør 0,135 mio. kr. (2023: 0,135 mio. kr.).				
	Bestyrelshonorarer				
	Honorar til bestyrelse			-1.309	-1.168
	Antal personer			9	9
	Væsentlige risikotagere				
	Fast løn inkl. pension til ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil ¹			-430	-408
	Antal personer			7	7
	Honorar til ansvarshavende aktuar				
	Honoraret afholdes af administrationsfællesskabet og afregnes via administrationsvederlag			-142	-100
	¹ Oplysninger om variabel løn, herunder oplysning om fordeling af variabel løn på tildelte, udbetalte og udskudte dele samt om fordeling på kontanter og efterstillet gæld er udeladt, da det ville medføre oplysning om enkeltpersoners individuelle løn.				
	Der er ikke fastsat særlige incitamentsprogrammer for ledelsen eller udbetalt variabel løn til ledelsen, og der er heller ikke pensionsforpligtelser udover løbende pensionsbidrag, som indgår i ovennævnte omkostninger.				
	Der er ikke tildelt eller udbetalt nyansættelses- eller fratrædelsesgodtgørelser til direktion og bestyrelse. Til ansatte hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil, er der ikke udbetalt nyansættelsesgodtgørelse. Der er udbetalt fratrædelsesgodtgørelse til to ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil. Beløbet er ikke væsentligt.				
	I henhold til "Bekendtgørelse om lønpolitik samt oplysningsforpligtelser om aflønning i finansielle virksomheder og finansielle holdingvirksomheder" er der offentliggjort en række oplysninger vedrørende lønpolitik mv. Disse oplysninger fremgår af selskabets hjemmeside på følgende adresse: Disse oplysninger fremgår af selskabets hjemmeside på følgende adresse: www.sampension.dk/bestyrelse				
	Samlet honorar til generalforsamlingsvalgte revisorer				
	Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab				
	Lovpligtig revision af årsregnskabet	-279	0	-248	0
	Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-23	0	-23	0
	Skatterådgivning	-19	0	-19	0
	Andre ydelser	-32	0	-32	0
		-352	0	-322	0
	PricewaterhouseCoopers, Statsautoriseret Revisionspartnerselskab				
	Lovpligtig revision af årsregnskabet	0	-324	-108	-290
	Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	0	-108	0	-108
	Skatterådgivning	0	-147	0	-147
		0	-579	-108	-545

Ud over de nævnte honorarer er der afholdt udgifter til pensionskassens interne revision.

Alle beløb er angivet inkl. moms.

Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab har ud over lovpligtig revision af koncern- og årsregnskabet afgivet øvrige lovpligtige erklæringer med sikkerhed samt afgivet branchebestemt erklæring om ÅOP & ÅOK samt ydet skatte-, moms- og afgiftsmæssig rådgivning.

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2024	2023	2024	2023
6	Udbetalte ydelser				
	Pensions- og renteydelser	-384.770	-358.873	-384.770	-358.873
	Udtrædelsesgodtgørelser mv.	-192.892	-153.723	-192.892	-153.723
	Præmie vedr. gruppelevsordning	-20.560	-20.038	-20.560	-20.038
	Udbetalte pensionsydelser, i alt	-598.223	-532.634	-598.223	-532.634
	Indregnet i resultatopgørelsen	-552.272	-482.000	-552.272	-482.000
	Udlodning fra egenkapitalen	-45.950	-50.635	-45.950	-50.635
	Udbetalte ydelser, i alt	-598.223	-532.634	-598.223	-532.634
7	Pensionsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring				
	Årets resultat af erhvervsudygtighedsforsikring:				
	Præmier i året	2.473	2.393	2.473	2.393
	Udbetalte erstatninger	-2.688	-2.676	-2.688	-2.676
	Hensat til skader	-48	-709	-48	-709
	Omkostningsfradrag	-120	-120	-120	-120
	Investeringsafkast	243	300	243	300
	Resultat af erhvervsudygtighedsforsikring, i alt	-139	-812	-139	-812
	Hensættelser til skader 31. december	4.177	4.130	4.177	4.130
8	Investeringsejendomme				
	Dagsværdi primo	3.843	7.461	0	0
	Korrektion tidligere år	0	-78	0	0
	Afgang i årets løb	-4	0	0	0
	Årets værdireguleringer til dagsværdi	-131	-3.540	0	0
	Dagsværdi ultimo	3.708	3.843	0	0
	Dagsværdi indgår i posten Investeringsejendomme	2.436	2.075	0	0
	Dagsværdi indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet	1.272	1.768	0	0
	Gennemsnitlige diskonteringsrentesatser benyttet ved fastsættelsen af de enkelte typer af ejendommers markedsværdi:				
	Erhvervsejendomme	18,0%	18,0%	0	0
	Vægtet gennemsnit af diskonteringsrentesatser	18,0%	18,0%	0	0

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2024	2023	2024	2023
9	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
	Sorte Hest Ejendomspartnerselskab, Gentofte:				
	Ejerandel			100%	100%
	Resultat			-343	-3.698
	Egenkapital			13.112	13.456
	Komplementarejendomsselskabet Sorte Hest ApS, Gentofte:				
	Ejerandel			100%	100%
	Resultat			12	5
	Egenkapital			246	234
				Indgår i årsrapporten	
	Egenkapital, i alt			13.358	13.690
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder, i alt			13.358	13.690
	Indgår i posten Kapitalandele i tilknyttede virksomheder			8.861	7.503
	Indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter jf. note 12			4.498	6.187
10	Kapitalandele i associerede virksomheder				
	Bogført værdi pr. 1. januar	186.503	93.668	186.503	93.668
	Tilgang i året	12.454	105.977	12.454	105.977
	Afgang i året	-3.498	57	-3.498	57
	Udbytte	-3.900	0	-3.900	0
	Årets resultat	8.324	-13.199	8.324	-13.199
	Kapitalandele i associerede virksomheder, i alt	199.883	186.503	199.883	186.503
	Indgår i posten Kapitalandele i associerede virksomheder	131.317	100.757	131.317	100.757
	Indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 12	68.566	85.745	68.566	85.745
	Lærkebolig ApS, Frederikssund:				
	Ejerandel			20%	20%
	Resultat i årsrapport			7.037	-10.801
	Egenkapital i årsrapport			114.599	117.062
	Værkstedvej ApS, Valby:				
	Ejerandel			20%	20%
	Resultat i årsrapport			2.257	7.270
	Egenkapital i årsrapport			274.988	282.731
	PH Park 1+3 K/S, Ålborg				
	Ejerandel			20%	20%
	Resultat i årsrapport			-11.481	22.063
	Egenkapital i årsrapport			497.774	509.255
	Ndr. Ringgade 16A ApS, Slagelse:				
	Ejerandel			24%	24%
	Resultat i årsrapport			52.787	-4.570
	Egenkapital i årsrapport			93.376	40.590

		KONCERN		PENSIONS KASSE	
Note	T. kr.				
11	Afledte finansielle instrumenter				
2024		Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi	Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi
Rentederivater mv.:					
Renteswaps		183.280	205.871	183.280	205.871
TRS		375.867	375.963	375.867	375.963
Swaptions		64.587	76.133	64.587	76.133
CDS'er		27.402	33	27.402	33
Option på futures		12.501	1.642	12.501	1.642
Rentederivater mv., i alt		663.637	659.642	663.637	659.642
Valutabaserede afledte finansielle instrumenter		25.304	311.642	25.304	311.642
Aktiefutures		0	1.460	0	1.460
TRS Equity		91.123	99.893	91.123	99.893
Afledte finansielle instrumenter, i alt		780.064	1.072.638	780.064	1.072.638
Dagsværdi indgår i posten Afledte finansielle instrumenter		537.305		537.305	
Dagsværdi indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 12		242.759		242.759	
Dagsværdi indgår i posten Anden gæld, jf. note 17			1.072.638		1.072.638
Bogført værdi, netto (passiv)			292.573		292.573
T. kr.		2024	2023	2024	2023
Der er indgået aftaler om sikkerhedsstillelse for afledte finansielle instrumenter.					
Pensionskassen har modtaget sikkerhedsstillelse i form af likvide obligationer svarende til en dagsværdi på		0	161.301	0	161.301
Pensionskassen har stillet sikkerhed i form af likvide obligationer svarende til en dagsværdi på		-374.900	-103.569	-374.900	-103.569
Collateral, netto (passiv/aktiv)		-374.900	57.731	-374.900	57.731
Herudover er der til effektiv porteføljestyring i markedsrentemiljøet anvendt aktiefutures med en samlet eksponering på -76 mio. kr. (-198 mio. kr i 2023) og i gennemsnitrentemiljøet -83 mio.kr. (-212 mio. kr. i 2023). Til afdækning af renterisiko på obligationsbeholdningen er der anvendt obligationsfutures med en samlet eksponering på 121 mio. kr. (46 mio. kr i 2023) i markedsrente og 109 mio. kr. (55 mio. kr. i 2023) i gennemsnitsrente. Da der foretages løbende afregning af gevinst/tab er dagsværdien nul.					
2023		Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi	Positiv dagsværdi	Negativ dagsværdi
Rentederivater mv.:					
Renteswaps		230.514	260.132	230.514	260.132
Swaptions		75.579	107.665	75.579	107.665
CDS'er		21.863	549	21.863	549
Option på futures		6.022	2.173	6.022	2.173
Rentederivater mv., i alt		333.978	370.520	333.978	370.520
Valutabaserede afledte finansielle instrumenter		135.130	24.088	135.130	24.088
TRS Equity		72.985	70.807	72.985	70.807
Afledte finansielle instrumenter, i alt		542.094	465.414	542.094	465.414
Dagsværdi indgår i posten Afledte finansielle instrumenter		355.046		355.046	
Dagsværdi indgår i posten Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, jf. note 12		187.048		187.048	
Dagsværdi indgår i posten Anden gæld, jf. note 17			465.414		465.414
Bogført værdi, netto (aktiv)		76.680		76.680	

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2024	2023	2024	2023
12	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter				
	3 i 1 Livspension				
	Investeringsejendomme	1.272	1.768	0	0
	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	4.498	6.187
	Kapitalandele i associerede virksomheder	68.566	85.745	68.566	85.745
	Udlån til associerede virksomheder	29.498	24.065	29.498	24.065
	Kapitalandele	1.787.257	1.846.492	1.787.257	1.846.492
	Investeringsforeningsandele	2.629.102	2.339.765	2.629.102	2.339.765
	Obligationer	2.033.220	1.890.463	2.033.220	1.890.463
	Pantesikrede udlån	25.473	22.566	25.473	22.566
	Indlån i kreditinstitutter	656.631	55.543	656.631	55.543
	Afledte finansielle instrumenter, jf. note 11	242.759	187.048	242.759	187.048
	Investeringsaktiver, i alt	7.473.778	6.453.455	7.477.004	6.457.873
	Linkpension				
	Kapitalandele	1.216	365	1.216	365
	Investeringsforeningsandele	7.630	1.818	7.630	1.818
	Investeringsaktiver, i alt	8.846	2.183	8.846	2.183
	Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, i alt	7.482.623	6.455.637	7.485.849	6.460.056
13	Overskudskapital				
	Overskudskapital primo	845.539	801.565	845.539	801.565
	Overført fra egenkapital, regulering	56	12	56	12
	Overført fra medlemsbidrag	15.551	15.342	15.551	15.342
	Udbetalt til medlemmer	-32.853	-28.337	-32.853	-28.337
	Risikoforrentning	242	717	242	717
	Renteresultat, dækning af tab vedr. rentegrupper	-1.746	1.289	-1.746	1.289
	Afkast for året	42.129	54.951	42.129	54.951
	Overskudskapital, i alt	868.919	845.539	868.919	845.539
14	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter				
	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter specificeres således				
	Pensionshensættelser primo	7.066.607	6.671.662	7.066.607	6.671.662
	Kollektivt bonuspotentiale primo	-575.268	-334.210	-575.268	-334.210
	Akkumuleret værdiregulering primo	82.041	106.973	82.041	106.973
	Anvendt af individuelt bonus til dækning af tab	15.923	27.682	15.923	27.682
	Retrospektive pensionshensættelser primo	6.589.303	6.472.107	6.589.303	6.472.107
	Medlemsbidrag	220.156	214.751	220.156	214.751
	Overført til overskudskapital	-10.394	-10.226	-10.394	-10.226
	Afkasttilskrivning efter PAL	224.148	185.657	224.148	185.657
	Overført mellem klasse I og klasse III	-4.474	-1.037	-4.474	-1.037
	Pensionsydelse	-293.983	-239.695	-293.983	-239.695
	Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus	-3.492	-3.705	-3.492	-3.705
	Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	-5.917	-13.392	-5.917	-13.392
	Medlemmernes gruppelevs præmier	-4.259	-4.754	-4.259	-4.754
	Øvrige reguleringer	943	-10.403	943	-10.403
	Retrospektive pensionshensættelser ultimo	6.712.032	6.589.303	6.712.032	6.589.303
	Akkumuleret værdiregulering ultimo	-48.383	-82.041	-48.383	-82.041
	Kollektivt bonuspotentiale ultimo	695.315	575.268	695.315	575.268
	Individuelt bonuspotentiale anvendt til dækning af tab	-11.652	-15.923	-11.652	-15.923
	Pensionshensættelser ultimo	7.347.313	7.066.607	7.347.313	7.066.607

Note 14 fortsættes næste side

Note 14 fortsat

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2024	2023	2024	2023
	Pensionshensættelserne specificeres således				
	Rentegruppe F (særlig ugaranteret)				
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	165.811	150.123	165.811	150.123
	Kollektivt bonuspotentiale	3.794	737	3.794	737
	Rentegruppe F, i alt	169.605	150.860	169.605	150.860
	Rentegruppe G (Ubetingede, grundlagsrente 4,25 %)				
	Garanterede ydelser	179.288	177.484	179.288	177.484
	Individuelt bonuspotentiale	58.633	57.878	58.633	57.878
	Risikomargen	5.138	4.838	5.138	4.838
	Rentegruppe G, i alt	243.058	240.200	243.058	240.200
	Rentegruppe H (Betingede, grundlagsrente -0,75 %)				
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	3.326.904	2.968.112	3.326.904	2.968.112
	Individuelt bonuspotentiale	2.916.225	3.132.904	2.916.225	3.132.904
	Kollektivt bonuspotentiale	691.521	574.488	691.521	574.488
	Rentegruppe H, i alt	6.934.649	6.675.504	6.934.649	6.675.504
	Rentegrupper, i alt	7.347.313	7.066.565	7.347.313	7.066.565
	Omkostningsgrupper				
	Kollektivt bonuspotentiale	0	43	0	43
	Omkostningsgrupper, i alt	0	43	0	43
	Total				
	Garanterede ydelser	179.288	177.484	179.288	177.484
	Bonuspotentiale på ugaranterede ydelser	3.492.714	3.118.236	3.492.714	3.118.236
	Individuelt bonuspotentiale	2.974.857	3.190.781	2.974.857	3.190.781
	Kollektivt bonuspotentiale	695.315	575.268	695.315	575.268
	Risikomargen	5.138	4.838	5.138	4.838
	Pensionshensættelser til gennemsnitsrenteprodukter, i alt	7.347.313	7.066.607	7.347.313	7.066.607

Fortjenstmargen på pensionsaftaler udgør nul kr., da al fortjeneste går til medlemmerne.

15

Pensionshensættelser til markedsrenteprodukter

Ændringen i 3 i 1 Livspension hensættelserne specificeres således

3 i 1 Livspensions hensættelser primo	6.296.049	5.785.733	6.296.049	5.785.733
Medlemsbidrag	262.942	271.445	262.942	271.445
Overført til overskudskapital	-5.158	-5.116	-5.158	-5.116
Investeringsafkast før PAL	481.323	529.337	481.323	529.337
Overført mellem klasse I og klasse III	4.474	486	4.474	486
Depottilskud ifm. omvalg til 3 i 1 Livspension	697	7.220	697	7.220
Egenkapitaltilskud ifm. omvalg til 3 i 1 Livspension	271	-1.267	271	-1.267
PAL af afkast og depottilskud	-71.427	-92.996	-71.427	-92.996
Pensionsydelse	-227.308	-205.503	-227.308	-205.503
Omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus	-2.284	-2.030	-2.284	-2.030
Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus	12.343	8.007	12.343	8.007
Andet	159	732	159	732
3 i 1 Livspension hensættelser ultimo	6.752.081	6.296.049	6.752.081	6.296.049

Note 15 fortsættes næste side

Noter til regnskabet (fortsat)

Note	T. kr.	KONCERN		PENSIONS KASSE	
		2024	2023	2024	2023
	Ændringen i Linkpension kontrakternes hensættelser specificeres således				
	Linkpension hensættelser primo	2.269	2.122	2.269	2.122
	Medlemsbidrag	6.842	181	6.842	181
	Investeringsafkast før PAL	678	-31	678	-31
	PAL heraf	-151	18	-151	18
	Andet	-24	-21	-24	-21
	Linkpension hensættelser ultimo	9.614	2.269	9.614	2.269
	Hensættelser til markedsrenteprodukter, i alt	6.761.695	6.298.318	6.761.695	6.298.318
	Forsikringerne er tegnet uden garanti om minimumsforrentning.				
	Ændring i pensionshensættelser fordeler sig således				
	Ændring i hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter	-280.705	-394.946	-280.705	-394.946
	Ændring i hensættelser til markedsrenteprodukter	-463.378	-510.463	-463.378	-510.463
	Egenkapital tilskud ført direkte på balancen	230	-1.267	230	-1.267
	Bonusbetalt præmie til gruppeliv	-3.161	-3.584	-3.161	-3.584
	Ændring i hensættelser, resultatopgørelse	-747.015	-910.260	-747.015	-910.260
	Fortjenstmargen på pensionsaftaler udgør nul kr., da al fortjeneste går til medlemmerne.				
16	Gæld til kreditinstitutter				
	Bankgæld	28.150	22.522	28.150	22.522
	Gæld til kreditinstitutter, i alt	28.150	22.522	28.150	22.522
	Af bankgælden forfalder i det kommende år	28.150	22.522	28.150	22.522
17	Anden gæld				
	Afledte finansielle instrumenter, jf. note 11	1.072.638	465.414	1.072.638	465.414
	Gæld vedrørende obligationskøb	8.393	0	8.393	0
	Gæld vedrørende afvikling af repoer	750.162	0	750.162	0
	Diverse finansiell gæld	11.026	10.868	11.026	10.868
	Skyldig pensionsafkastskat mv.	130.119	112.539	130.086	112.573
	Anden gæld, i alt	1.972.338	588.821	1.972.306	588.854
18	Eventualforpligtelser				
	Pensionskassen har givet tilsagn om deltagelse i investering i unoterede kapitalandele	1.676.909	1.668.247	1.676.909	1.668.247
	Eventualforpligtelser, i alt	1.676.909	1.668.247	1.676.909	1.668.247
	Pensionskassens størrelse og forretningsomfang indebærer, at Pensionskassen til stadighed er part i forskellige tvister. De verserende tvister forventes ikke at få væsentlig indflydelse på Pensionskassens økonomiske stilling.				
19	Sikkerhedsstillelser				
	Margindeponeringer vedrørende futures	27.880	33.404	27.880	33.404
	Til dækning af "Pensionsmæssige hensættelser, i alt" ¹ er der registreret nettoaktiver for	14.659.092	13.968.336	14.659.092	13.968.336
	Beløbet vedrører følgende poster:				
	Kapitalandele og investeringsforeningsandele			9.257.074	8.464.067
	Obligationer			5.402.018	5.504.269
	Registrerede aktiver, i alt			14.659.092	13.968.336
	Heraf vedrørende markedsrenteprodukter			6.761.704	6.298.318

¹ De forsikringsmæssige hensættelser, der registreres aktiver til dækning af, opgøres efter den solvensmæssige regulering herom. Opgørelsen efter den solvensmæssige regulering vil være forskellig fra den regnskabsmæssige indregning foretaget i årsrapporten, jf. Egenkapitalopgørelsen.

Note	PENSIONS KASSE	
	2024	2023
20	Realiseret resultat og fordeling af realiseret resultat	
Gennemsnitsrenteprodukter		
Investeringsafkast før pensionsafkastskat	605.129	763.053
Ændring i markedsværdiregulering	-1.709	2.849
Tilskrevet grundlagsrente	48.386	40.459
Andet	3.558	4.788
Realiseret resultat i henhold til kontributionsbekendtgørelsen	655.365	811.149
Pensionsafkastskat	-446	-32.920
Til fordeling efter pensionsafkastskat	654.919	778.229
Fordelt til pensionsopparere:		
Tilskrevet bonus	-310.222	-226.116
Overført til/fra kollektivt bonuspotentiale, rentegrupper	-152.735	-306.287
Ændring i anvendt af individuelt bonus til dækning af tab	-4.272	-11.759
Investeringsafkast og risikoforrentning til kapitalgrundlaget	187.690	234.067
Omkostningsgrupper, i alt		
Omkostningsbidrag efter bonus	5.776	5.735
Faktiske administrationsomkostninger	-5.954	-5.650
Realiseret omkostningsresultat i henhold til kontributionsbekendtgørelsen	-178	85
Tilskrevet investeringsafkast efter PAL	19	3
Overført til kollektivt bonuspotentiale, omkostningsgrupper	43	-43
Omkostningsresultat, som dækkes af kapitalgrundlaget	-117	46
Omkostningsresultat i pct. i forhold til pensionshensættelser	0,00%	0,00%
Risikogrupper, i alt		
Risikoresultat efter bonus	-6.425	5.385
Risikoresultat, som dækkes af kapitalgrundlaget	-6.425	5.385
Risikoresultat i pct. i forhold til pensionshensættelser	-0,05%	0,04%
Udlægskonto, Egenkapital		
Udlægskonto pr. 1. januar	-27.961	-32.094
Udlæg i året	-4.797	4.134
Udlægskonto, Egenkapital pr. 31. december	-32.757	-27.961
Udlægskonto, Bonuskapital		
Udlægskonto pr. 1. januar	-8.779	-10.076
Udlæg i året	-1.746	1.297
Udlægskonto, Bonuskapital pr. 31. december	-10.525	-8.779

Noter til regnskabet (fortsat)

Note

21 Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi

Investeringsaktiver og finansielle forpligtelser indregnes til dagsværdi eller amortiseret kostpris, jf. note 1. Dagsværdien er den pris, der kan opnås ved salg af et aktiv eller skal betales for overdragelse af en forpligtelse i en normal transaktion mellem uafhængige parter på målingstidspunktet. Dagsværdien bestemmes ud fra følgende hierarki:

Niveau 1 - noterede priser

Noterede priser anvendes, hvor der eksisterer et aktivt marked for de enkelte aktiver. Som udgangspunkt anvendes lukkekursen på balancedagen.

Niveau 2 - observerbare input

For noterede papirer, hvor lukkekursen ikke afspejler dagsværdien, fastsættes dagsværdien ud fra noterede kurser på lignende aktiver eller forpligtelser eller ud fra andre værdiansættelsesmetoder, som er baseret på observerbare markedsinput, fx input fra banker eller lignende. For afledte finansielle instrumenter anvendes vurderingsteknikker, som er baseret på observerbare markedsdata som rentekurver og valutakurser mv.

Niveau 3 - ikke observerbare input

For en væsentlig del af investeringerne kan værdiansættelsen ikke alene baseres på observerbare markedsdata. For disse aktiver anvendes værdiansættelsesmodeller, der kan indebære skøn over aktuelle markedsforhold og den fremtidige udvikling heri. I note 1 om anvendt regnskabspraksis er de anvendte værdiansættelsesmetoder nærmere beskrevet.

T. kr.	2024				2023			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Total
Finansielle aktiver								
Investerings ejendom	-	-	3.708	3.708	-	-	3.843	3.843
Kapitalandele i associerede virksomheder	-	-	199.883	199.883	-	-	186.503	186.503
Udlån til associerede virksomheder	0	-	85.992	85.992	-	-	52.344	52.344
Kapitalandele	1.132.832	-	3.372.041	4.504.873	681.546	-	3.380.274	4.061.820
Investeringsforeningsandele	5.389.931	-	37.539	5.427.470	4.849.953	-	35.815	4.885.768
Obligationer	3.936.175	633.512	1.003.759	5.573.447	4.777.688	28.019	1.665.011	6.470.718
Pantesikrede udlån	-	-	110.479	110.479	-	-	101.587	101.587
Afledte finansielle instrumenter	-	780.064	-	780.064	-	542.094	-	542.094
Indlån i kreditinstitutter	1.854.234	-	-	1.854.234	186.122	-	-	186.122
Likvide beholdninger	484.260	-	-	484.260	296.676	-	-	296.676
Finansielle aktiver, i alt	12.797.432	1.413.577	4.813.401	19.024.410	10.791.984	570.113	5.425.377	16.787.474
Finansielle gældsposter								
Bankgæld	28.150	-	-	28.150	22.522	-	-	22.522
Afledte finansielle instrumenter	-	1.072.638	-	1.072.638	-	465.414	-	465.414
Gæld vedr. obligationskøb og afvikling af repoer mv.	769.582	-	-	769.582	10.868	-	-	10.868
Finansielle gældsposter, i alt	797.732	1.072.638	-	1.870.370	44.257	465.414	-	498.803
Nettoaktiver, i alt	11.999.700	340.939	4.813.401	17.154.040	10.747.727	104.699	5.425.377	16.288.671
Heraf vedrører:								
Gennemsnitsrente og kapitalgrundlag	6.933.267	239.724	2.971.680	10.144.671	6.672.271	51.768	3.154.609	9.878.647
Markedsrente	5.066.433	101.215	1.841.721	7.009.369	4.086.324	52.931	2.270.769	6.410.023
Total	11.999.700	340.939	4.813.401	17.154.040	10.758.595	104.699	5.425.377	16.288.671

Note 21 fortsættes næste side

Note 21 fortsat

Note

21 Finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi (fortsat)

Specifikation af værdiansættelse baseret på Niveau 3

T. kr.	Værdi primo 1. januar 2024	Værdi- ireguleringer	Køb/salg/ afvikling	Overførsel til/fra andre niveauer	Værdi ultimo 31. dec. 2024
Investeringsejendomme	3.843	-135	-	-	3.708
Kapitalandele i associerede virksomheder	186.503	10.166	3.214	-	199.883
Udlån til associerede virksomheder	52.344	32.501	1.147	-	85.992
Kapitalandele	3.380.274	93.801	-102.034	-	3.372.041
Investeringsforeningsandele	35.815	1.324	400	-	37.539
Obligationer	1.665.011	49.872	-130.987	-580.137	1.003.759
Pantesikrede udlån	101.587	-302	9.194	-	110.479
Total	5.425.377	187.227	-219.066	-580.137	4.813.401

T. kr.	Værdi primo 1. januar 2023	Værdi- reguleringer	Køb/salg/ afvikling	Overførsel til/fra andre niveauer	Værdi ultimo 31. dec. 2023
Investeringsejendomme	7.461	-3.618	-	-	3.843
Kapitalandele i associerede virksomheder	93.668	-	92.835	-	186.503
Udlån til associerede virksomheder	-	-	52.344	-	52.344
Kapitalandele	3.432.622	-33.316	-19.032	-	3.380.274
Investeringsforeningsandele	34.976	6.407	-5.568	-	35.815
Obligationer	1.939.415	46.521	-299.722	-21.203	1.665.011
Pantesikrede udlån	101.582	1.285	-1.280	-	101.587
Total	5.609.724	17.279	-180.423	-21.203	5.425.377

For nærmere beskrivelse af værdiansættelsesteknikker og input henvises til Note 1 Anvendt regnskabspraksis og Note 8 Investeringsejendomme

22 Oversigt over beholdninger og afkast

Beholdninger og afkast Mio. kr	Markedsværdi		Afkast 2024 i pct. p.a.
	Primo	Ultimo	
Gennemsnitsrente			
Grunde og bygninger	588	811	-2,8%
Noterede kapitalandele	2.778	3.635	15,9%
Unoterede kapitalandele	1.400	1.487	2,0%
Kapitalandele, i alt	4.178	5.122	11,8%
Stats- og realkreditobligationer	2.689	1.994	3,1%
Indeksobligationer	430	238	1,9%
Kreditobligationer og Emerging Markets-obligationer	1.444	1.312	7,1%
Udlån mv.	165	169	7,3%
Obligationer og udlån mv., i alt	4.727	3.713	4,6%
Øvrige investeringsaktiver	381	821	-
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	68	-161	-
Total	9.943	10.307	6,1%

Note 22 fortsættes næste side

Noter til regnskabet (fortsat)

Note 22 fortsat

Note			
Beholdninger og afkast Mio. kr	Markedsværdi		Afkast 2024 i pct. p.a.
	Primo	Ultimo	
Markedsrente			
Grunde og bygninger	501	424	-2,4%
Noterede kapitalandele	2.532	3.039	15,9%
Unoterede kapitalandele	1.164	1.085	1,8%
Kapitalandele, i alt	3.696	4.125	12,2%
Stats- og realkreditobligationer	982	1.087	3,1%
Indeksobligationer	157	130	1,9%
Kreditobligationer og emerging markets-obligationer	795	876	8,4%
Udlån mv.	47	50	7,4%
Obligationer og udlån mv., i alt	1.981	2.143	5,3%
Øvrige investeringsaktiver	167	313	-
Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser	53	-125	-
Total	6.399	6.880	7,6%

Specifikationerne er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelse § 104.

På pensionskassens hjemmeside www.pjdpension.dk/om-pensionskassen/finansiell-information/aktiver findes en oversigt over Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlægers samlede aktieportefølje.

23	Supplerende nøgletal for produkter				
		2024		2023	
		Afkast i i pct.	bonusgrad i pct.	Afkast i i pct.	bonusgrad i pct.
Traditionel gennemsnitsrente					
Rentegruppe F (Særlig ugaranteret)		6,1%	2,3%	7,9%	0,5%
Rentegruppe G (Garanterede, grundlagsrente 4,25 %)		6,0%	26,1%	7,8%	25,6%
Rentegruppe H (Hensigtserklærede, grundlagsrente 0,75 %)		6,0%	57,1%	8,0%	59,8%
Forrentning af medlemmernes midler efter omkostninger før skat					
Inkluderer afkast af overskudskapital			I alt i pct.	I alt i pct.	
Investeringsprofil med moderat risiko					
Gennemsnitsrente			5,9%	8,0%	
Markedsrente (3i1 Livspension)			7,5%	9,2%	

Note

24 Markedsrenteprodukt, afkast mv. pr. investeringsprofil

	2024			2023		
	Pct. af gennemsnitlige hensættelser	Afkast i pct.	Risiko	Pct. af gennemsnitlige hensættelser	Akast i pct.	Risiko
Livscyklusproduktet 3 i 1 Livspension						
Investeringsprofil med høj risiko						
År til pension						
30 år	0,16	11,7	4,40	0,05	11,3	4,50
15 år	0,43	11,7	4,40	0,06	11,3	4,50
5 år	0,39	8,8	3,40	0,09	10,1	3,70
5 år efter	0,03	7,4	2,90	0,00	9,0	3,00
Investeringsprofil med moderat risiko						
År til pension						
30 år	0,45	10,2	4,00	0,33	10,4	4,10
15 år	2,52	10,2	4,00	2,13	10,4	4,10
5 år	4,32	6,4	2,60	5,63	8,8	2,90
5 år efter	1,57	4,5	2,00	1,95	7,4	2,10
Investeringsprofil med lav risiko						
År til pension						
30 år	0,01	7,8	3,10	0,00	9,2	3,20
15 år	0,00	7,8	3,10	0,04	9,2	3,20
5 år	0,05	5,4	2,00	0,02	8,2	2,30
5 år efter	0,00	4,2	1,60	0,05	7,4	1,70

Der er taget udgangspunkt i en pensionsalder på 67 år.

Noter til regnskabet (fortsat)

Note

25 5 års hoved- og nøgletal¹

5 års hovedtal

Mio. kr.	2024	2023	2022	2021	2020
Medlemsbidrag	490	486	474	461	435
Pensionsydelse	-552	-482	-459	-319	-284
Investeringsafkast	1.086	1.294	-1.278	1.634	347
Pensionsmæssige driftsomkostninger, i alt	-6	-6	-6	-6	-5
Pensionsteknisk resultat	-6	35	-89	-	25
Resultat af syge- og ulykkesforsikring	0	-1	0	2	-1
Årets resultat	92	196	-307	319	94
Pensionshensættelser, i alt	14.113	13.369	12.463	12.584	10.818
Overskudskapital	869	846	802	880	812
Egenkapital	2.387	2.342	2.195	3.283	3.705
Aktiver, i alt	19.370	17.213	16.780	17.589	15.867
Aktiver, i alt koncern	19.370	17.213	16.780	17.589	15.869

5 års nøgletal

	2024	2023	2022	2021	2020
Afkastnøgletal					
Afkastprocent relateret til gennemsnitsrenteprodukter	6,0%	8,0%	-8,3%	10,4%	2,3%
Afkastprocent relateret til markedsrenteprodukter	7,7%	9,3%	-5,3%	19,2%	-
Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter	4,50	4,50	4,75	4,50	-
Omkostningsnøgletal					
Omkostningsprocent af hensættelser	0,04%	0,05%	0,05%	0,05%	0,05%
Omkostninger i kr. pr. medlem	522	498	526	546	480
Forrentningsnøgletal					
Egenkapitalforrentning efter skat	3,9%	8,6%	-11,2%	8,5%	2,5%
Forrentning af overskudskapital	5,6%	7,5%	-8,3%	9,7%	2,8%
Syge- og ulykkesforsikring					
Bruttoerstatningsprocent	108,7%	111,8%	118,5%	94,3%	129,5%
Bruttoomkostningsprocent	4,9%	5,0%	5,5%	5,6%	5,5%
Combined ratio	113,5%	116,8%	124,0%	100,0%	135,0%
Operating ratio ²	103,7%	103,8%	145,9%	79,9%	128,9%

Der henvises til nøgletsdefinitioner side 75.

¹ Hoved- og nøgletallene for 2023 og 2022 er påvirket af ændring i regnskabspraksis, jf. note 1 til regnskabet.

Hoved- og nøgletal for 2020-2021 er ikke ændret, da dette ikke har været praktisk muligt.

² Beregningsmetoden for 'Operating ratio (SUL)' er opdateret, så den tager højde for investeringsafkastet.

26 Risikostyring

Bestyrelsen har i politikker og retningslinjer fastlagt de overordnede rammer for pensionskassens risikostyring, herunder overordnede rammer for den samlede solvensdækning og for forskellige typer af risici. De overordnede rammer revurderes som minimum én gang årligt.

Styring af risici sker via det interne kontrolsystem baseret på tre forsvarslinjer. Første forsvarslinje udgøres af forretningen, dvs. alle de ansatte i pensionskassen og i Sampension Administrationsselskab A/S, som ikke er en del af anden eller tredje forsvarslinje. Det er første forsvarslinje, der ejer og styrer risici. Anden forsvarslinje overvåger og kontrollerer og udgøres af risikostyrings-, aktuar- og compliancefunktionen, mens tredje forsvarslinje udgøres af intern audit funktionen.

Pensionskassens risikostyring har fokus på at styre og overvåge risici, der eksponerer både pensionskassen og medlemmerne for tab.

Risiciene for PJD kan overordnet inddeles i:

- Markedsrisici
- Forsikringsrisici
- Ikke-finansielle risici
- Tværgående risici.

MARKEDSRISICI

Markedsrisici er relateret til bevægelser på de finansielle markeder, som kan give finansielle tab ved værdiændringer i investeringsaktiverne og/eller i opgørelsen af de pensionsmæssige hensættelser. Markedsrisici udspringer af faktorer, der kan påvirke værdien af finansielle instrumenter og kontrakter fx ændringer i renter, aktiekurser, værdien af alternative investeringer inkl. ejendomsinvesteringer, valutakurser og kreditspænd. Herudover omfatter markedsrisici:

- Volatilitetsrisici, dvs. risiko for tab som følge af ændringer i den implicitte volatilitet, der bl.a. indgår i værdiansættelsen af finansielle aktiver med indbyggede optioner
- Koncentrationsrisici, dvs. risiko for tab på grund af koncentration af enkeltnavnseksponeringer på tværs af aktivtyper
- Modpartsrisici, dvs. risiko for tab på grund af en modparts kontraktuelle misligholdelse
- Likviditetsrisici, dvs. risiko for at pensionskassen ikke kan fremskaffe den nødvendige likviditet, og/eller at den med kort varsel skal fremskaffe likviditet og derfor kan blive tvunget til at afhænde investeringsaktiver til lavere salgspri- ser, end der ville kunne opnås under mere normale forhold
- Basisrisici, dvs. risiko for tab på modsatrettede positioner, hvor den ene har til formål af afdække den anden
- Inflationsrisici, dvs. risiko for tab som følge af ændringer i inflation.

Markedsrisici er primært relevante for følgende områder:

- Investeringsaktiver allokert til kapitalgrundlaget i form af egenkapital og overskudskapital. Tab som følge af ugunstige udviklinger på de finansielle markeder vil derfor kunne forringe kapitalgrundlaget og pensionskassens solvensdækning. Da der løbende sker en udbetaling til medlemmerne af overskudskapitalen, vil tab som følge af markedsrisici også få betydning for de fremtidige udbetalingerne til medlemmerne.
- Investeringsaktiver og pensionsmæssige hensættelser for pensionsordninger med garanti, dvs. ordninger, der er omfattet af en ydelsesgaranti, hvor der vil opstå et tab, hvis værdien af hensættelserne stiger mere (eller falder mindre) end værdien af de tilhørende investeringsaktiver. Værdien af hensættelserne afhænger af den anvendte diskonteringskurve (rentekurve). Pensionskassen anvender den risikofri rentekurve, som offentliggøres af EIOPA i henhold til Solvens II-direktivet, eller en rentekurve, der ikke afviger væsentligt herfra. Værdien af hensættelserne vil fx stige, hvis diskonteringskurven falder. Værdien af investeringsaktiverne afhænger af udviklingen på de finansielle markeder og vil fx falde, hvis investeringsafkastet er negativt. Tab vil i første omgang blive dækket af den garanterede bestands tabsabsorberende bonuspotentialer. Det vil alt andet lige øge solvenskapitalkravet og reducere de fremtidige ydelser til forsikringstagerne. Tab, der ikke kan dækkes af bonuspotentialerne, vil blive dækket af pensionskassens kapitalgrundlag. Uanset om tabet øger solvenskapitalkravet eller reducerer kapitalgrundlaget, vil det reducere pensionskassens solvensdækning. Pensionskassen har stoppet for nytegning af ordninger med garanti, og den garanterede bestand er derfor i afløb.
- Investeringsaktiver allokert til pensionsordninger uden garanti, hvor markedsrisikoen ikke påhviler pensionskassen, men derimod medlemmerne i form af risikoen for lavere fremtidige ydelser. De ugaranterede ordninger omfatter især produktet 3 i 1 Livspension, som er det primære produkt for nye medlemmer, og gennemsnitsrente- produktet med betingede garantier. Selvom risikoen påhviler medlemmerne, har PJD fokus på at styre og overvåge risiciene.

Noter til regnskabet (fortsat)

Note 26 fortsat

Pensionskassens markedsrisici styres bl.a. via en overvågning af markedsrisiciene, som løbende giver mulighed for at tilpasse risikoeksponeringen på pensionskassens investeringer, herunder tilpasninger vha. finansielle instrumenter. Der foretages herudover en løbende opfølgning på de investeringsrammer og rammer for markedsrisici, som er fastlagt af bestyrelsen.

En betydelig del af pensionskassens aktiver er investeret i alternative investeringer, herunder fx kreditinvesteringer, ejendomsinvesteringer, private equity og investeringer i infrastruktur. Sammenlignet med fx børsnoterede aktier og obligationer er de kendetegnet ved at være mindre likvide og sværere at værdiansætte, da der – modsat børsnoterede værdipapirer – ikke findes daglige, noterede priser. Værdiansættelsesudvalget har ansvar for, at veldefinerede og passende værdiansættelsesmetoder bliver anvendt på bl.a. alternative investeringer, hvor daglige, noterede prisoplysninger ikke er til rådighed. Udvalget vurderer som minimum månedligt, om værdiansættelsen af unoterede aktiver skal reguleres.

FORSIKRINGSRISICI

Pensionskassens gennemsnitsrenteprodukt med garanti eksponerer pensionskassen mod forsikringsrisici. Det vedrører bl.a. levetidsrisici, livsforsikringsoptionsrisici, omkostningsrisici samt invaliditets- og sygdomsrisici. Som eksempel vil en uforudset stigning i medlemmernes levetid betyde, at pensionskassen skal udbetale ydelser i en længere periode end tidligere forventet, hvilket kan forringe pensionskassens resultat og solvensdækning.

For ordninger uden garanti, herunder produktet 3 i 1 Livspension og gennemsnitsrenteproduktet med betingede garantier, vil risici vedr. fx levetider blive båret af medlemmerne i form af lavere fremtidige ydelser.

Med baggrund i de rammer for forsikringsrisici, bestyrelsen har fastlagt, styres pensionskassens forsikringsrisici bl.a. via løbende aktuariemæssige analyser af de forskellige risikoelementer med henblik på at sikre en korrekt opgørelse af de pensionsmæssige hensættelser og eventuelt tilpasning af nytægningsgrundlaget.

Pensionskassen har ikke indgået kontrakter om genforsikring af forsikringsrisiciene.

IKKE-FINANSIELLE RISICI

Ikke-finansielle risici dækker over:

- Operationelle risici, dvs. risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder. Operationel risiko omfatter fx risici relateret til rådgivning af medlemmerne, juridiske risici og modelrisici. De operationelle risici omfatter også IT-risici, herunder risiko for tab som følge af fejl i forbindelse med vedligeholdelse og udvikling af de IT-systemer, pensionskassen anvender, samt risici relateret til cyberkriminalitet.
- Strategiske risici vedrører risikoen for at få fastlagt strategier, der indebærer aktiviteter og risici, som burde have været undgået, eller som afskærer virksomheden fra andre og mere attraktive aktiviteter og risici. Det dækker ligeledes over risikoen for tab som følge af forkert eller mangelfuld gennemførelse af den ønskede strategi.
- Regulatoriske- og compliance risici, dvs. risikoen for tab som følge af manglende overholdelse af de love og regler, pensionskassen skal efterleve samt risici relateret til mulige fremtidige ændringer af love og regler. De regler, pensionskassen skal efterleve, omfatter fx Solvens II-reguleringen, kontributionsbekendtgørelsen, regler der skal forhindre økonomisk kriminalitet (dvs. hvidvask, terrorfinansiering m.v.), regler om sanktioner mod andre lande m.v., regler der skal modvirke svindel og bestikkelse samt regler om databeskyttelse (herunder GDPR-reglerne).

De ikke-finansielle risici styres primært via pensionskassens interne kontrolsystem og med udgangspunkt i en række bestyrelsesgodkendte politikker om bl.a. operationel risiko, persondatabeskyttelse samt forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og terrorfinansiering. Der er herudover udarbejdet forretningsgange og arbejdsbeskrivelser, der bidrager til at reducere risikoen for fejl.

Operationelle hændelser registreres og rapporteres løbende til direktion og bestyrelse, bl.a. med henblik på at kunne implementere mitigerende foranstaltninger, så tilsvarende hændelser i videst muligt omfang undgås fremover.

Risici relateret til outsourcing betragtes også som en del af de ikke-finansielle risici. Bestyrelsen har fastsat politik og retningslinjer for outsourcing, herunder regler for outsourcing af kritiske eller vigtige operationelle funktioner og aktiviteter. Politikken og retningslinjerne skal sikre en betryggende håndtering af de risici, der er forbundet med outsourcing, herunder at indgåede outsourcingaftaler sikrer, at de outsourcede funktioner og aktiviteter bliver behandlet i overensstemmelse med bestyrelsens retningslinjer og gældende lovgivning.

Overvågningen af outsourcede aktiviteter reguleres i forretningsgange, som sikrer rapportering til relevante ledelsesmæssige fora og bestyrelsen om leverandørens opgavevaretagelse fx med driftsrapporter, møder, stikprøvekontroller mv.

TVÆRGÅENDE RISICI

Tværgående risici dækker over omdømmerisici og ESG-risici, dvs. risici vedrørende miljømæssige og sociale forhold samt god selskabsledelse. De tværgående risici kan påvirke pensionskassen bredt og kan derfor ikke kategoriseres som enten markedsrisici, forsikringsrisici eller ikke-finansielle risici.

Klimarisici betragtes som en del af ESG-risiciene og er også tværgående, da klimaforandringer fx både kan påvirke pensionskassens markedsrisici og forsikringsrisici. Klimarisici omfatter både transitionsrisici og fysiske risici. Transitionsrisici er risici, der opstår i overgangen til en mere klimavenlig økonomi, og som fx omfatter politiske tiltag og regulering, den teknologiske udvikling og adfærdsmæssige ændringer, der kan påvirke de fremtidige forbrugsmønstre. De fysiske risici omfatter både kroniske fysiske risici, som fx tørke og havvandsstigninger, og akutte fysiske risici, som fx skovbrande, hedebølger og stormfloder.

RAPPORT OM SOLVENS OG FINANSIEL SITUATION

Pensionskassens risikostyring er uddybende beskrevet i Rapport om solvens og finansiell situation – den såkaldte SFCR. Rapporten er offentlig tilgængelig og kan findes på www.pjdpension.dk/om-pensionskassen/finansiell-information/aarsrapport.

Påtegninger

Ledelsespåtegning	70
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	71

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2024 for Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyrlæger.

Årsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed og anden relevant lovgivning.

Koncernregnskabet og årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af koncernens og pensionskassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2024 samt af resultatet af koncernens og pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 2024.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og pensionskassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og pensionskassen kan påvirkes af.

Hellerup, den 11. marts 2025

Direktionen

Mads Smith Hansen
Adm. direktør

Bestyrelsen

Johannes Elbæk
(Formand)

Kasper Klintø
(Næstformand)

Søren Kaare-Andersen

Louise Bundgaard

Henning Otte Hansen

Gertrud Knudsen

Anders Larsen

Ilse Ankjær Rasmussen

Lise Lykke Steffensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til medlemmerne i Pensionskassen for Jordbrugsakademikere & Dyr læger

KONKLUSION

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Pensionskassen Jordbrugsakademikere og Dyr læger for regnskabsåret 01.01.2024 - 31.12.2024, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel pensionskassen. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed/lov om forsikringsvirksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af pensionskassens aktiver, passiver og finansiell stilling pr. 31.12.2024 samt af resultatet af pensionskassens aktiviteter for regnskabsåret 01.01.2024 - 31.12.2024 i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisionsudvalget og bestyrelsen.

GRUNDLAG FOR KONKLUSION

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Pensionskassen Jordbrugsakademikere og Dyr læger den 23.04.2024 for regnskabsåret 2024.

CENTRALE FORHOLD VED REVISIONEN

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 01.01.2024 - 31.12.2024. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Måling af unoterede investeringer	Forholdet er behandlet således i revisionen
Unoterede investeringer udgør 4.813 mio. kr. pr. 31.12.2024 (5.425 mio. kr. pr. 31.12.2023), og består af investeringer målt til dagsværdi, hvor input ikke er observerbare (niveau 3). Målingen af unoterede investeringer er afhængig af model, data samt ledelsesmæssige vurderinger og forudsætninger som ikke er direkte observerbare. Ændringer i de væsentlige vurderinger og forudsætninger, som indgår i det regnskabsmæssige skøn, kan have en væsentlig påvirkning på regnskabet. De væsentligste ledelsesmæssige skøn omfatter: • Vurdering af væsentlig markedsudvikling siden seneste rapportering fra eksterne forvaltere • Vurdering af afkastkrav, herunder forventninger til illikviditetspræmier og investeringsspecifikke risikotillæg • Vurdering af fremtidige pengestrømme Ledelsen har nærmere beskrevet principper og forudsætninger for målingen af unoterede investeringer i anvendt regnskabspraksis samt noter.	Baseret på vores forståelse af processen samt risikovurdering, har vi revideret koncernens værdiansættelse af unoterede investeringer. Vores revisionshandling har omfattet følgende: • Vurdering og test af nøglekontroller for værdiansættelse af de unoterede investeringer, herunder om nøglekontrollerne er designet og implementeret hensigtsmæssigt samt, hvorvidt disse har fungeret effektivt i regnskabsåret. • Vurdering af de valgte værdiansættelsesmetoder med udgangspunkt i investeringernes karakteristika, vores branchekendskab og ændringer i forhold til tidligere år. • Stikprøvevis test af fuldstændighed og nøjagtighed af datagrundlag, herunder rapportering fra forvaltere. • Vurdering af de væsentligste ledelsesmæssige skøn over markedsudviklingen siden seneste rapportering fra eksterne forvaltere, herunder model for validering heraf. • Vurdering af ledelsesmæssige skøn over afkastkrav og forventede fremtidige pengestrømme i forhold til historisk udvikling, budgetter, eksterne markedsdata samt vores kendskab til porteføljen og markedsudviklingen.
Måling af Pensionshensættelser	Forholdet er behandlet således i revisionen
Pensionshensættelser udgør 14.113 mio.kr. pr. 31.12.2024 (13.359 mio. kr. pr. 31.12.2023). Vi har vurderet, at målingen af pensionshensættelser, herunder særligt hensættelser til gennemsnitsrenteprodukter, er et centralt forhold ved revisionen, idet værdiansættelsen fastsættes på baggrund af komplicerede metoder, data samt forudsætninger, herunder forventninger til fremtidige begivenheder. Ændringer i de valgte metoder, data og forudsætninger kan have væsentlig indvirkning på målingen af pensionshensættelser. De væsentligste ledelsesmæssige skøn omfatter: • Fastsættelse af forventninger til forsikringstagernes levetider og dødelighed. • Fastsættelse af forventninger til, hvorvidt forsikringstagerne vil forny eller forlænge deres forsikringer (genkøbs sandsynligheder). • Fastsættelse af forventninger til, hvornår forsikringstagerne pensioneres (pensioneringstidspunkt). Ledelsen har nærmere beskrevet principper og forudsætninger for opgørelse af pensionshensættelser i anvendt regnskabspraksis samt noter.	Baseret på vores forståelse af processen og risikovurdering, har vi revideret den af ledelsen foretagne måling af pensionshensættelser. Vores revisionshandling, hvori vi har inddraget vores egne internationalt kvalificerede aktuarer, har omfattet følgende: • Test af nøglekontroller vedrørende ledelsens fastsættelse af forudsætninger, herunder om nøglekontrollerne er designet og implementeret hensigtsmæssigt samt, hvorvidt disse har fungeret effektivt i regnskabsåret. • Vurdering af anvendte metoder, modeller og data i forhold til almindeligt accepterede aktuarmæssige standarder og markedspraksis. • Vurdering af de anvendte forudsætninger i forhold til historiske data og markedspraksis. • Stikprøvevis kontrol af underliggende datas nøjagtighed og fuldstændighed. • Stikprøvevis gennemgang af aktuarmæssige beregninger. • Analyse af udviklingen i risiko-, rente- og omkostningsresultater gennem anvendelse af vores branchekendskab og erfaringer.

LEDELSENS ANSVAR FOR ÅRSREGNSKABET

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om forsikringsvirksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og pensionskassens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere pensionskassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

REVISORS ANSVAR FOR REVISIONEN AF REGNSKABET

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og pensionskassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og pensionskassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og pensionskassen ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Planlægger og udfører vi koncernrevisionen for at opnå tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis vedrørende de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsenhederne i koncernen som grundlag for at udforme en konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og gennemgå det udførte revisionsarbejde. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed, og, hvor det er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

UDTALELSE OM LEDELSESBERETNINGEN

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om forsikringsvirksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om forsikringsvirksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Hellerup, 11. marts 2025

Deloitte
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 3396 3556

Kasper Bruhn Udam
Statsautoriseret revisor
mne29421

Kristian Ehrenreich Hansen
Statsautoriseret revisor
mne46662

Nøgletalsdefinitioner

Finanstilsynets nøgletal

Nøgletal er beregnet i henhold til Finanstilsynets bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser

Afkastprocent = $\frac{\text{Investeringsafkast vedr. gennemsnitsrente- og markedsrenteprodukter} \times 100}{\text{Forsikringsmæssige hensættelser primo året} + \text{gennemsnitligt vægtede ind- og udbetalinger for gennemsnitsrente- og markedsrenteprodukter}}$

Nøgletallet er beregnet pengevægtet. Afkastmål kan opdeles i to typer, det pengevægtede og det tidsvægtede afkast:

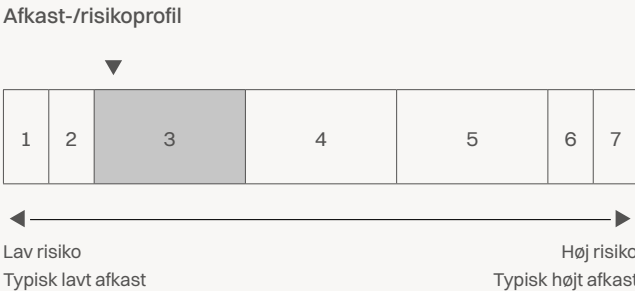
Det pengevægtede afkast viser den faktiske forrentning - eller relative værditilvækst - som porteføljen har opnået i perioden, inklusive forrentning af periodens netto-indbetalinger. Det pengevægtede afkast viser således den faktiske forrentning over perioden.

Det tidsvægtede afkast viser den forrentning, der ville være opnået, hvis der ikke havde været betalinger til eller fra porteføljen i perioden. Det tidsvægtede afkast er et udtryk for "performance", som er anvendeligt til sammenligning med et benchmark eller med andre investorers afkast inden for samme aktivkategori.

Risiko på afkast vedr. markedsrenteprodukter = Opgøres som standardafvigelsen (SD) på det månedlige afkast relateret til markedsrenteprodukter over de seneste 36 måneder ved anvendelse af følgende skala 1-7:

Risikoklasse	Pct. SD≥	SD<
1,00	0,00	0,50
2,00	0,50	2,00
3,25	2,00	3,00
3,50	3,00	4,00
3,75	4,00	5,00
4,25	5,00	6,70
4,50	6,70	8,34
4,75	8,34	10,00
5,25	10,00	11,67
5,50	11,67	13,33
5,75	13,33	15,00
6,00	15,00	25,00
7,00	25,00	

Bemærk, at standardafvigelsen måles i gennemsnit på tværs af risikoprofiler og årgangspuljer. Standardafvigelsen konverteres til en risikokategori ved anvendelse af følgende skala:

Omkostningsprocent af hensættelser = $\frac{\text{Årets forsikringsmæssige driftsomkostninger} \times 100}{\text{Forsikringsmæssige hensættelser primo året} + \text{gennemsnitligt vægtede ind- og udbetalinger for gennemsnitsrente- og markedsrenteprodukter}}$

Omkostninger i kr. pr. forsikret = $\frac{\text{Årets forsikringsmæssige driftsomkostninger}}{\text{Gennemsnitlige antal forsikrede vedr. direkte forsikring} + \text{gennemsnitlige antal forsikrede med gruppeleviskontrakter} \times 0,1}$

Egenkapitalforrentning efter skat = $\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Vægtet gennemsnitlig egenkapital}}$

Forrentning af overskudskapital, der tildeles afkast som egenkapital = $\frac{\text{Overskudskapitalens afkast før skat} \times 100}{\text{Vægtet gennemsnitlig overskudskapital}}$

Solvensdækning = $\frac{\text{Kapitalgrundlag ved udgangen af året} \times 100}{\text{Solvenskapitalkrav}}$

Supplerende nøgletal

Afkastprocent for de enkelte rentegrupper beregnes i overensstemmelse med formelen vist ovenfor.

Bonusgrad i procent = $\frac{\text{Rentegruppens individuelle og kollektive bonuspotentialer ved udgangen af året} \times 100}{\text{De samlede depoter for rentegruppen ved udgangen af året}}$

Forrentning af medlemmernes midler efter omkostninger før skat pr. produkttype = $\frac{(\text{Vægtet gennemsnitlige hensættelser} + \text{vægtet gennemsnitlig overskudskapital} + \text{pensionsafkastskat}) \times 100}{\text{Forsikringsmæssige hensættelser primo året med tillæg af overskudskapital primo året} + \text{gennemsnitligt vægtet cashflow}}$

Nøgletallet viser medlemmernes samlede afkast minus omkostninger og risikoforrentning.

